

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:

Dr. STAUBER JÁNOS

Proprietarä: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradi Közlöny, inreg. in Reg. Publ. Periodice sub No. 10/1—1938. Trib. Arad.

ARAD. ANUL 54. No. 49.

1939. március 3. péntek.

Redactor responsabil:

SZ. JAKAB GÉZA

Pacelli bíboros az új pápa

A konklávé harmadszori szavazása már az első napon eredményre vezetett; a camerlengo-bíboros-államtitkárt választották meg a katolikus egyház fejedelmévé

XII. Pius néven kezdi meg egyházi kormányzását az új pápa

Az elmúlt nap délutánjától kezdve új pápa áll a katolikus keresztény világ élén: Eugenio Pacelli bíboros-államtitkár, aki a konklávé harmadszori szavazásának eredményeként választott meg Szent Péter trónjának betöltésére. Az új pápa, az Egyház fejedelmének ősi szokása szerinti XII. Pius nevet választotta magának és ezen a néven lép nagy utódja örökébe. mozgalmas, munka- és eredményteljes életének hatvanharmadik évében. Érdekes véletlen, hogy a pápaválasztó bíbornoki konklávé éppen születése napján emelte a pápai trón káprázatos nagy méltóságába az előző pápa nagytehetségű bíboros-államtitkárát, a katolikus egyház kétszázhatvankettedik fejedelmét. Az is ritkaság, hogy már a harmadik szavazás eredményre vezetett: valóban az isteni akaratnak kellett megnyilatkoznia a Szent Kollégium tagjainak lelkében, hogy rövid huszonnégy óra letorgásán belül mindnyájan egy elhatározásra jussanak és egy közös akaratot emeljenek maguk és így az egész világ fölé egyik bíboros-társukat, az isten szolgáinak szolgálatát.

Rendkívüli idők rendkívüli eseményeként történt meg a döntés és a fehér hagyományos „Fumata” megjelenése után hangszórók által jelentette a Szent Péter-terén szorongó tömegnek a bíborosok dékánja, Pignatelli di Belmonte bíboros, hogy „Habemus Papam”, vagyis már pápa a Vatikánban. A technika modern vívmányát nem először hirdették az ősi Egyház céltudatos hagyományait és a vatikánállami rádióállomás közvetítése által a földkerekség százmillió tömege értesülhetett egyszerre a nagy esemény bekövetkezéséről, az isteni akarat és az emberi bölcsesség találkozásának eredményéről. Mert valóban erről a csodáról van szó. Soha jobban nem választhatott volna a konklávé, mint ezuttal, amidőn azt a férfit emelte Szent Péter trónjára, aki eddig is, a pápai trón mögött állva irányította a pápai udvar és a Vatikánállam politikáját. Az Egyház politikájának folytonosságát és zökkenő nélküli továbbfejlesztését az a XII. Pius pápa biztosította, aki ugyanis, mint nagyvremekű Elődjének államtitkára, ugyanis, mint camerlengo-bíboros, egy pillanatra sem vesztette el kapcsolatát az eseményekkel és a lehető legjobb ismeri annak a nagyvilágnak állapotát, amelyben a pápai állam hatalmát és a pápai Trón tekintélyét kell most már személyében is képviselnie. XI. Pius pápa ismert béke-politikáját XII. Pius töretlenül folytatja tovább a keresztényi szeretet és az evangéliumi békeség örökértékű elveit a világi hatalmak előtt magasra kiemelkedve hirdetheti annak a Krisztusnak igazi szellemében, amelynek immár földi helytartójává magasodott. Ez a krisztusi szellem vezérelte Eugenio Pacelli egész eddigi főpapi és diplomáciai működését: ma tehát joggal feltételezhetik a kulturális százmillió tömeget, hogy életének eddigi nemes igazságait még inkább a tömegek követendő irányelveivé fogja avatni XII. Pius pápa trónján, amelyet formailag ugyan csupán a pápai koronázás március 12-i napján, lényegileg azonban már akkor eljoglalt, amidőn a konklávé üléstermében minden bíboros feje fölül felelt a baldachin, csupán az ő karosszéke fölött maradt meg. XII. Pius pápa első ténykedése az volt ezuttal is, hogy apostoli áldását adta „urbi et orbi” a világra: s ez a világ, mely ismeri az új pápa nagy tehetségeit és elhivatottságát, ma hittel hisz abban valláskülönbség nélkül, hogy ennek az áldásnak valóban megújult fogantatás lesz „urbi et orbi”.

Rómából jelentik: A Vatikán városban levő Szent Péter-terén csütörtök reggel óta hatalmas tömegek várták állandóan a szavazások eredményét. Belső a konklávéban izgalmas órák teltek és a Sixtus-kápolnában délelőtt tartották meg az első szavazást, amelynek eredménytelenségéről 11 óra tájban már értesült a közönség, mert a kápolna kéményéből fekete füstfelhő tört elő, amely jelezte, hogy az első szavazás nem hozta meg a választás sikerét. Délben 12 órakor tartotta meg a konklávé a második szavazást és egy óra múlva ismét fekete füst szállt a Vatikánváros fölé. Délután 4 órakor újabb szavazásra került a sor. A Vatikán rádióállomása készenlétben állott, hogy az eseményt, ha a pápát megválasztották, azonnal közölje a világgal. A vatikáni rádióállomás azonnal megkezdte működését, amint fehér füst

jelezte a választás sikerét. Nem sokkal utóbb bíboros diakonus jelent meg a Szent Péter-teri palota erkélyén és bejelentette, hogy melyik bíborost választották meg pápának és hogy az új pápa milyen nevet vett fel. Ezt követően megjelent az új pápa is az erkélyen, aki már pápai díszbe öltözve, első áldását adta a tömegre.

A délutáni órákban a Szent Péter-terén már sok ezer főre tehető tömeg gyűlt össze és türelmesen várt a délutáni szavazásra és annak eredményére. Délután 4 órakor tartották meg a harmadik szavazást, amely eredményes volt. — Délután 17.29 órakor hirdették ki a választás eredményét, amit a nagy tömeg óriási üdvözléssel fogadott. Pápává Eugenio Pacelli bíborost, volt vatikáni államtitkárt választották meg.

Helyszíni rádió-közvetítés az új pápa megválasztásának történelmi eseményéről

A világtörténelemben most fordult elő először, hogy a pápaválasztás eseményét a rádió is közvetítette. A vatikáni hírszolgálatba számos rádióállomás, így többek között a budapesti is bekapcsolódott, amely viaszlemeze vette fel a közvetítést és azt csütörtök este folyamán többször is megismételte.

XII. PIUS PÁPA.

Az új pápa választása római időszámítás szerint 17 óra 29 perckor történt meg,

kelet-európai időszámítás szerint néhány perccel este fél hét után a rádió jelentette, hogy a legendás „fehér füst” a sixtus kápolnából felszállt, ami azt jelenti, hogy az új pápa választása megtörtént.

Ekkor azonban még ismeretlen volt az új pápa személye.

A hír vétele után azonban világszerte megkondultak a harangok. Aradon fél hét után tíz perccel a minorita templom összes harangjainak

megkondulása jelentette a nagy eseményt: Szent Péter trónja betöltetett.

A rádió hírszolgálat közlése szerint a Szent Péter bazilika előtt óriási tömeg gyűlt össze, amely türelmetlenül és izgalomban várta, hogy a székesegyház erkélyéről kihirdessék a pápa megválasztásának tényét, valamint azt, hogy ki az új pápa. Néhány perccel hét óra előtt jelent meg az erkélyen Pignatelli di Belmonte bíboros, a kardinálisok dékánja. Ebben a pillanatban elcsendesedett a tömeg és a bíboros dékán harsány hangon jelentette be:

— Annuncio vobis.

A tradícióknak megfelelően bejelentését ezzel a mondattal kezdte:

— Közlöm veletek a nagy örömhírt!

— Habemus Papam!

— Van pápánk!

Majd pedig elhangzott az új pápa neve. A bíboros dékán azonban csak a keresztnévig jutott, mert, amikor elhangzott ez a szó: „Eugenium”.

az egybegyűlt tömegekből feltört az örömlöngés, amely percekig tartott és csak ezután mondhatta ki a bíboros dékán, a vezetéknevet is:

— Pacelli!

Az új pápa tehát, Pacelli Eugenio bíboros, aki — amint azt a bíboros dékán közölte — a Pius nevet kívánta felvenni és

XII. Pius néven lép a pápai trónra.

A bíboros dékán végül közölte, hogy XII. Pius Őszentsége rövidesen a Szent Péter székesegyház külső erkélyéről kiosztja első „Urbi et orbi” áldását.

Az új pápa áldása

A vatikáni rádió ezután XII. Pius pápa életrajzát ismertette, majd pedig rövid idő múlva harsona-szó jelezte, hogy az új pápa a nemes testőrök és bíbornoki kar kíséretében az erkélyen megjelent. A mélységes csendben pedig felhangzott XII. Pius pápa szava:

— In nomine Domini.

Az egész világ számára közvetítette a rádió a pápai áldást, amely után a székesegyház előtt egybegyűlt óriási tömeg az énekarokkal együtt énekelte az egyházi énekeket.

Ugyancsak a rádió közlése szerint XII. Pius pápa éppen csütörtökön

megválasztásának napján töltötte be életének 63-ik évét.

„A nevem XII. Pius legyen...”

A szavazás eredményének kihirdetése után a konklávé dékánja, Pignatelli di Belmonte bíboros a konklávé titkáranak és a sixtusi kápolna sekretyének-kisérétében Pacelli bíboros elé lépett és a következőket kérdezte:

— Elfogadod-e a választás által rád hárult tisztelet?

Amire a bíboros egyetlen szóval felelt:

— Igen.

Ekkor a konklávé asztala körül a bíborosok széke fölé emelt valamennyi baldachint lebontot-

A pápának egyébként Francesco nevű fivére is ismert személyiség. Mint ügyvéd jelentős szerepe volt a lateráni egyezmény és az olasz konkordátum előkészítésében. Erdemeiért még XI. Pius pápa örögróffá nevezte ki.

ták, csak az az egy maradt, amely alatt az új pápa ült. A dékán ezután az iránt intézett kérdést a megválasztott bíboroshoz, hogy milyen név alatt akarja betölteni a pápai széket. Az új pápa így felelt:

— Nevem legyen XII. Pius.

Majd néhány szóval megindokolta, hogy miért választotta ezt a nevet. Ezután XII. Pius pápa céljába vonult vissza, ahol feladták reá a fehér harisnyát, vörös cipőt, fehér pápai reverendát és a selyemmel átszőtt vörös stólat.

Fehér füst száll fel az égre...

Közben felszállt a fehér füst — a „Fumata” — a sixtusi kápolna kéményéből. A bíborosok itt gyűltek össze és amikor az új pápa megjelent Pignatelli di Belmonte, a legidősebb bíboros átadta a pápának az arany-halászgűrűt, amelynek feje Szent Pétert ábrázolja hajón. A pápa ujjára húzta a halászgűrűt, majd ismét lehozta és átadta a Vatikán vésnökének, hogy vésse abba az új pápa nevét. Nemsokára XII. Pius megjelent a Szent Péter templom erkélyén és az alant várakozott százezernyi tömegre „urbi et orbi” áldását adta. A Sixtus-kápolnából való távozása előtt történt az első ad-

ratio és a bíborosok sorra a pápa elé járultak, hogy hódolatukat előtte kifejezzék az ősi előírások szerint.

Párisban nagy örömmel fogadták Pacelli bíboros megválasztásának híreit. A lapok az eseményt rendkívüli kiadásban közölték. A francia közvélemény egyébként már napok óta biztosra vette, hogy Pacelli kerül a pápai trónra.

Az olasz lapok örömeiknek adnak kifejezést, hogy Róma szülőltje lett pápa. Erre kétszáz esztendő óta nem volt példa. Az utolsó római születésű pápa XIII. Ince volt.

XII. Pius pápa életrajza

XII. Pius pápa ma hatvanhárom éves. 1876 március 2-án született az Örökvárosban, Rómában. Ezer szál kötötte a Vatikánhoz ősei révén, akik a pápai udvar tisztviselői voltak és becsült helyet vívtak ki maguknak és utódainak az Örökváros életében is. Atyja, Filippo Pacelli jogi pályára lépett, híres római ügyvéd volt, azonkívül, mint a konzisztóriális ügyek dékánja a Vatikánban viselt tisztelet. Hosszu éveken keresztül képviselte a katolikus érdekeket a római képviselőtestületben s harcos, bátor megvallója volt hitének.

Ezt a mély vallásosságot örökölte fia, Eugénio is, akinek egyetlen vágya már ifjúkorában az volt, hogy Istennek szentelhesse magát.

Atyja ugyan azt szeretete volna, ha örökebe lép és átveszi irodáját, de ezután szívesen engedett fia kívánságának és hozzájárult, hogy középiskolai elvégzése után szemináriumba lépjen. Teológiai tanulmányait a híres, ősrégi Almo Collegio Capranicában végezte, ahonnan annyi kiváló egyházi férfi került ki idők során.

Katedréről a világpolitikába

Egy évig tanult itt Pacelli teológus, majd betegsége miatt vissza kellett térnie otthonába s nagyobb pauzával végezhetett csak el tanulmányait. Természetesen: mindegyiket a legnagyobb kitüntetéssel. Huszonhárom éves volt mikor pap-pá szentelték s Neri szent Fülöp ereklyéi felett, a Santa Maria in Valicella templomában elmondta első szentmiséjét. A teológia után a jogi doktorátust is megszerelte. Tudományos munkásságot akart folytatni, ezért örömmel fogadta el azt a meghívást, mely a szemináriumi tanári karába szólította. Közel egy évig tanított itt, mikor

meghívást kapott a rendkívüli egyházi ügyek kongregációjába, amely tudvalevőleg nem más mint a Szentszék külügyminisztériuma.

Itt dolgozott a későbbi államtitkár, Gaspari bíboros irányítása alatt, aki akkor a rendkívüli egyházi ügyek vezetőtitkára volt. Gaspari rendkívül megszerette a tehetséges, tapintatos, diplomata-képességekkel megáldott fiatal papot, szírnival alá vette, bizalmas munkakörben foglalkoztatta, kényes ügyeket bízott rá, amelyeket mással nem mert megoldatni s Pacelli Eugénio a bizalomra nem is maradt érdemtelen: társai már ekkor fényes karriert jósoltak neki. Rövidesen első minutáns, majd államtitkár

s néhány évtized elteltével helyettes államtitkár lett.

1914-ben X. Pius pápa a kongregáció vezető titkárává nevezte ki. Megtartotta ezt az állását XV. Benedek pápa uralkodás alatt is, aki nem sokkal később trónra lépett. Három év múlva, 1917-ben pápai nunciussá nevezték ki s a pápa különleges missziót bízott rá:

békét, toponként, békét hozni a véráztatta Európára életébe.

Pacelli meg is tett minden tőle telhetőt, sűrűn tárgyalt II. Vilmos császárral, igyekezett rábírni őt a további vérontás elkerülésére, de a történelem irányítása ekkor már kicsúszott az emberek kezéből s a háború befejezése sem a német, vagy az orosz-magyar állam vezetőitől függött. Evesztett Münchenben, mert ekkor még nem volt

megszervezve a berlini nunciatura. Ez csak 1925-ben történt meg, amikor

a Szentszék és Bajorország közt konkordátum jött létre Pacelli buzgólkodására. A berlini nunciatura első vezetője Pacelli lett s egyuttal a berlini diplomáciai kar doyenje is. Új minőségben kötötte meg a konkordátumot Poroszországgal is.

1929-ig maradt Pacelli pápai nuncius Berlinben. Ebben az évben Gaspari bíboros államtitkár, miután nagy művét, a Vatikán és az olasz állam kibékülését létrehozta, lemondott és utódjává nagy tanítványát, Pacellit ajánlotta. A berlini nuncius hazatért Rómába és átveszi új hivatalát, most már XI. Pius alatt, XI. Pius még ugyanazon év decemberében

bíborossá szentelt államtitkárát s 1930 februárjában ünnepléses formák között iktatja be legfelsőbb méltóságába.

Az a nyolc év, amelyet Pacelli bíboros az államtitkári székhelyen töltött, az egyház felfokozott tevékenységének és a nagy korproblémák, szociális kérdések iránti fokozott érdeklődésnek a korszaka. Az ő nevéhez fűződik a katolicizmus helyzetének biztosítása konkordátumok útján a különböző államokban.

Ő volt az, aki a Vatikán tekintélyével közreműködött a veszélyessé válható európai és világpolitikai ellentéték elsimításában és elintézésében, ő képviselt azt az intranszigenz, megnemalkuvó irányzatot, amely a katolikus érdekek maradéktalan védelmére tör a világ minden részén, hiszen Krisztus parancsához.

Amikor az új pápa még nuncius volt

Pacelli bíboros-államtitkár utolsó külföldi utjáról történt hazaérkezésének alkalmából készült felvétel. Mint XII. Pius pápa, többé nem hagyhatja el a Vatikánállam területét.

Uj átszelőzött arcpuder

Egy párisi kozmetikus vegyész csodálatos felfedezése

Ez az arcpuder tiszta olyan finom és könnyű, mint amilyent valaha is elképzelni lehetett! Csak olyan puder, mely annyira könnyű, hogy a levegőben uszlik, lesz itt felhasználva. Ez egy párisi vegyész csodálatos eljárása, melyet most a Tokalon vásárolt meg.

Ez a megválasztás annak, hogy a Tokalon Puder, ez a híres párisi puder olyan simán és egyenletesen terjed el a bőrön és azt egy majdnem láthatatlan szépségértéggel vonja be. Az eredmény egy teljesen természetesen kinéző csapás. Teljesen más, mint a régi divatu nehéz puder, mely mindig csak egy „kikészített” kinézetet kölcsönöz. A Tokalon Puderben még hab-crème is van, ezért tapad a bőrön a puder 8 órán keresztül. Még a legmelegebb időben sem lesz szüksége arra, hogy arcát „felfrissítse”, ha Tokalon Pudert használ. Egy átmulatott éjszaka után is bőre marad az arca és nem fénylik.

Budapesten volt utoljára külföldön XII. Pius pápa

XI. Pius fontos missziókat bízott rá több ízben: 1934-ben a buenos-airesi eucharisztikus kongresszuson először képviselte a pápát legátusi minőségben; egy év múlva, 1935-ben Lourdesba küldte az ottani fényes ünnepségek bezárására; ez az utja azért is fontos volt, mivel

ez alkalommal készítette elő a Vatikán és Franciaország közti lelki kibékülést.

Második utja Franciaországba 1937-ben folyt le, amikor a Szentatya kedvelt szentjének, Lisieux kis szent Teréznek tiszteletére emelt bazilikát felszentelte Lisieuxban. Ez alkalommal továbbépítette a kibékülés nagy-művét és sikerrel be is fejezte a tárgyalásokat.

Negyedik külföldi utja, mint a Vatikán államtitkáranak, Magyarországra vezetett, a 34. eucharisztikus világkongresszusra, amelyen történt nagyszabású megnyilatkozása és utmutató tanításai méltán ragadtatták csodálatra az őt hallgató százazereket. Ez a nagy diplomata ragyogó és megindító szónok is. Emelkedett megnyilatkozás és megindító tanítás valamennyi szövege. Ez a nagy szónok, nagy tudós is, amelyet a nyelvtudás valóságos művésze, nyolc nyelv tökéletes mestere és tudója, és mindezen felül egyháza hűséges és áldozatos papja, szentéletű áldozára is, aki az asztékéta szent életétéli és vi-seli.

Tízévi börtönre ítélték

Dornescu Elizát Uraltlanu mérnök gyilkosát

Bucurestiből jelentik: Dornescu Elizát, akit azzal vádolták, hogy Uraltlanu mérnököt megöltte, a büntetőtábla tíz évi börtönre ítélte.

Óriási szállodatűz Halifaxban

London. (Radór.) Halifaxban ma nagy tüz tört ki, amelynek következtében a „Lueen” szálloda leégett. A tűznek hat halálos és harminc súlyosan sebesült áldozata van. A hatóságok arról tartanak, hogy a romok alatt még vannak áldozatok, mert a tűz kitörésének pillanatában közel 120 ember tartózkodott a szállodában.

Vakok, akiket látókká operáltak

A szemész-professzorok tapasztalatai szerint azok, akik vaknak születtek, műtét után is csak nehezen „tanulják meg” a látást

Páris, Dr. Henri Bauquet, a Le Temps orvosi munkatársa a műtéttel látóvá tett vakokról érdekes cikket írt. Elmondja, hogy az orvosi tudomány körülbélül 40 ilyen esetet tart számon. Legutóbb egy 22 éves vak angol lányt operáltak meg és adták vissza látását. Az ember azt hinné, hogy a vak, aki egyszerre látni kezd, szinte ujjong az örömtől. A tapasztalat azonban azt mutatja, hogy csak azok örülnek a látásnak, akik nem vakon születtek, hanem már láttak, látásukat elvesztették és újra visszanyerték. A született vakok azonban szinte fájdalmasan eltorzult arccal védekező mozdulattal merednek az előttük megnyilvánuló szín- és formavilágra.

A megoperált vak eleinte valójában nem is lát, bár szeme felfogja a látási ingereket. A szó szoros értelmében véve meg kell tanulnia látni. És ez a tanulás a megoperált vakok esetében különösen nehéz.

Minél fiatalabb korban történik a műtét, annál több a remény arra, hogy a megoperált vak élni is tud most már ép szemével. De még az egészen fiatal gyermekek is nehezen tanul-

ják meg a látást, a cikk szerzője pontos megfigyeléseket végzett egy nyolcéves francia fiún, akinek mindkét szeméről hályogott távolított el. A gyermek született vak volt. Hosszu ideig tartott, amíg a színeket meg tudta különböztetni. Rendszerint ez az első állomás. Ettől fogva bármit mutattak neki, az csak szint jelentett számára.

Hónapok teltek el, amíg a legegyszerűbb formákat fel tudta ismerni, de itt már segítségül vette a többi érzékszerveket is. A térben biztosan eligazodni sohasem tudott, sohasem tudta a tárgyak nagyságát és távolságát még csak hozzávetőlegesen is megbecsülni.

De többi „tudása” is csak addig tartott, míg intézetben tartották és állandóan foglalkoztak vele. Mikor az intézetből hazavitték, ugyszólván mindent elfelejtett, csak a színeket tudta valamennyire megkülönböztetni és az akadályokat kikerülni.

Egy montevidói sebész több vakon született gyermeket tett látóvá, de ezek közül csak egy hatéves korában megoperált lány tudta csak tökéletesen használni látószervét.

Román polgár nem állhat különleges engedély nélkül idegen állam szolgálatában

Bucurestből jelentik: Tudomásukra adják mindazon román állampolgároknak, akik előzetes engedély nélkül külföldi ország szolgálatában állnak, hogy ezt a szolgálatot nyomban el kell hagyniok, mert különben az állampolgárság elvesztéséről hozott törvény alapján eljárnak ellenük. Ez a rendelkezés vonatkozik azon román állampolgárokra is, akik az országban működő valamelyik külföldi követség vagy konzulátusnál vannak alkalmazva.

Mindazok, akik az állampolgársági ellenőrzés során elvesztették állampolgárságukat, az idegen ellenőrzési listába kerülnek és külön igazolványt kapnak, amely személyazonosságát jelölve bír.

Ujabb légi és tengeri támaszpontokat létesít Anglia

London. A Stefani ügynökség jelentése szerint az angol kormány hatszázezer fontsterlinget irányozott elő az adeni kikötő megerősítésére és ötvenezer fontsterlinget egy Ceylon-szigeti tengerészeti támaszpont létesítésének előmunkálataira. A jövő évben ezeknek az erődöknek és más távolkeleti légi támaszpontoknak további megerősítésére újabb nagy összegeket fordítanak.

Erdős Árpád tragikus halála

Tragikus véletlen áldozata lett csütörtökön Erdős Árpád aradi gyógyszerész, aki éveken keresztül az UFA-DEMA gyógyszerészei gyár itteni képviselője volt. Csütörtökön a kora délelőtti órákban Erdős hozzátartozói megdöbbenve látták, hogy a gyógyszerész eszméletlenül fekszik ágyában. Azonnal orvost hívtak és az első vizsgálat megállapította, hogy súlyos mérgezés történt, mire a még mindig eszméletlen férfit kórházba szállították. Hiábavalónak bizonyult azonban az orvosok minden fáradozása, Erdős Árpád — anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, — kiszervezett. A gyógyszerész valószínűleg a kettőnél több altatót vett be és mire hozzátartozói a mérgezést észrevették, a méreg már csaknem teljesen felszívódott. Erdős Árpád mélyen sújtott felesége és fia iránt általános részvét nyilvánul meg a barátok és ismerősök körében.

Borzalmas büntény Vésztőn

Budapestről jelentik: Polgár László vésztői lakos ma reggel szülei meglátogatására ment, akik szintén Vésztőn laknak. Amikor a házba lépett borzalmas látvány tárult eléje. A ház konyhájának padlóján holtan, vérbe-fagyva találta 75 éves atyját és 70 éves édesanyját. A két öreg unokája, Molnár András 12 éves gyermek súlyos sebesüléssel feküdt a belső szobában. Azonnal értesítette a rendőrséget, amely megkezdte a nyomozást és ennek eredményeképpen a család egyik tagját őrizetbe vették. Orvosi vélemény szerint az agg házaspárt valamely éles tárggyal agyonütötték.

Költözködés miatt

Minden áron árusítok

Bársony

kötöttáruház.

Ujabb merényletek Angliában

Londonból jelentik: Csütörtök reggel újabb robbanás volt a Stonebridgeport közelében. Terroristák megkísérelték felrobbantani azt a vízvezetéki hálózatot, amely az Union-csatornát összeköti a North-uton levő csatornával. Ez a vízvezeték egyike Anglia legfontosabb építkezéseinek. A robbanás következtében több hatalmas cementtömb a levegőbe repült és a csővezeték is megsérült. A vízvezeték külső főfalára egyméteres betűkkel ezt a szót festették: „Dye”, ami halált jelent.

Gafencu

Magyarországra készül...?

Budapestről jelentik: Neller Mátyás, a Budapesti Hírlap külpolitikai rovatvezetője nagyobb cikket írt és ebben megemlíti, hogy egyes hírek szerint Grigore Gafencu külügyminiszter komolyan foglalkozik egy magyarországi látogatás ter-
vével.

Tizenkétévi fegyházra ítélték Budapesten egy orvost, — halálosvégü magzatelhajtásért

Budapestről jelentik: A törvényszék több napos tárgyalás után csütörtökön hirdetett ítéletet Schwartz Zoltán dr. orvos és társai bűnjegyében. Mint ismeretes, egy magzatelhajtásról volt szó, aminek következtében egy asszony meghalt. A bíróság Schwartz Zoltán dr. orvost emberölés büntetében mondta ki bűnösnek és 12 évi fegyházra ítélte és orvosi gyakorlatától örökre felfüggesztette. Két má-

Pétain tábornagy Franciaország burgesi nagykövete

Páris. (Rador.) Pétain tábornagyot Franciaország burgesi nagykövetévé nevezték ki. Itt írjuk meg, hogy Franco kormányának közlése szerint a nemzeti Spanyolország londoni követévé Alba herceget nevezik ki.

Nizzában fogták el egy négyszázezer leies lopás egyik tettesét

Néhány hónappal ezelőtt feltűnést keltő lopás történt Marosvásárhelyen, amely többek között a temesvári rendőrséget is behatóan foglalkoztatta. Az Adesgo. harisnyaárugyár egyik utazójától, Brettner Ármintól 400 ezer lejt loptak el. Ezt a pénzt az utazó előzőleg szállodai szobájában helyezte el. A rendőrség hosszas nyomozás után megállapította, hogy a lopás Müller Zsigmond egykori temesvári fényképész és egy Brettner Jakab nevű utazó lelkiismeretét terheli. A tetteseket azonban nem sikerült elfogni. Nemrég azután egy bucurestii lap fényképet közölt egy férfiről, akit felakasztva találtak meg az egyik bucurestii parkban. A fényképről az egyik temesvári rendőrtiszt felismerte, hogy az akasztott ember Müller Zsigmonddal azonos, aki ilyen módon követett el öngyilkosságot. Most pedig hír érkezett Temesvárra a másik tettesről is. A temesvári rendőrségnek ugyanis jelentették, hogy Brettner Jakabot Nizzában letartóztatták és rövidesen Temesvárra szállítják.

Felmentő ítéletek és pénzbüntetések a kolozsvári katonai törvényszéken

Kolozsvárról jelentik: A VI. hadtest katonai törvényszéke. Negulescu Dumitru hadbíró-alezredes elnökletével, a nemzeti ünnepek iránti tiszteletlenség címén keletkezett perek egész sorozatát tárgyalta tegnap.

Déri Kálmán mezőköpényi református lelkész ellen azt a vádat emelték, hogy a múlt évi május 10-i és június 8-i nemzeti ünnepek alkalmával egyházközsége templomára nem tűzött nemzeti zászlót.

A vád tanuiaként kihallgatott Ionescu Ioan tanító azt állította, hogy a esendőrőspáncsnok jelenlétében utasította a lelkészt a román színektől elűtő árnyalatu zászló kicserélésére. Nagy Zoltán felekezeti tanító szerint a lelkész ezt az utasítást utóbb teljesítette is. Az új zászlót azonban csak a papilakra tűzték ki. A katonai törvényszék 2000 lei pénzbüntetést szabott ki Déri lelkészre.

Egyik biharmegyei faluban azért jelentették fel Ujvári Árpádot, mivel a január 24-i egyesülési napon csak a reggeli órákban tűzte ki házára a lobogót. Védelmében Majer Titus ügyvéd azt bizonygatta, hogy védelem eleget tett a törvény szándékának, mely az ünnepi hangulat emelését célozza, amit a téli szürkületben, tehát még felvirradás előtt kitűzött zászló így is teljesített. A katonai törvényszék ez érv alapján felmentő ítéletet hozott.

Derzsi József fogásznak abrudbányai háza június 2-i (hősök napja) fel nem lobogózá-
sa miatt kellett felelnie. A fogász azzal védekezett, hogy már régebben más helységben lakik, 2000 lei bírságra ítélték.

URANIA premiermozgó: Tel. 12-32
A filmek filmje. Huság, szereltem, kalandok és isteni muzika: „A valzer szimfóniája!”
A „Nagy keringő”
Luise Rainer, Fernand Gravey, Miliza Korjus.
Kérjük jegyvétel idejében gondoskodni. 5. 7.15. 9 90

A pápa birodalma**A pápai tiarák****Érdekes története****Koronák, amelyeket be kellett olvasztani****Minden második embernek autója van a pápa országában**

Csak a pápának jár. Az ő koronája. Három korona, tetején kereszttel. A tiara eredete keleti. Az indiai isteneknek az ékessége. A perzsák, örmények, frigiak, partusok legfőbb világi és egyházi méltóságait koronázták vele.

Egyiptom és Asszíria ősi emlékein is ilyen a jelentősége.

A Chronologia Romanorum Pontificum szerint koronával ékített mitrát már III. Leó pápa († 816) hordott. Annyi biztos, hogy a XII. század elején már korona ékesítette a pápai fehér gyapjuszüveget. Így írja azt le pl. Bruno de Segni, a 12. ordo Romanus pedig határozottan különbséget tesz a pápai Mitra és Corona között. Sugerus pedig azt írja, hogy II. Ince pápa 1130-ban husvétkor „sisakszerű koronával övezett fejdísszel” vonult a templomba. Szent Péter alsó templomában, az u. n. vatikáni grottákban VI. Orbán pápa († 1389) sírján a pápai tiara csak egy koronás; viszont ugyancsak a grottákban VIII. Bonifácus pápa († 1303) szobrán (S. Maria Praegnantium kápolnájában) már két koronás, VIII. Bonifácus sírján, a kőkoporsó domborművén pedig három koronás.

VIII. Bonifácus idejétől állandóan a hármas koronát használják a pápák.

A tiara formája ez időtől fogva kezd kialakulni és kapja lassan a mai alakját.

A tiarát különböző anyagból készítették. Eleinte fehér gyapjuból készült, később nemes fémből. Nagy jelentőségéhez mérten kezdik gazdagon díszíteni, drágakövekkel ékesíteni. A pápai kincstár egy leltárában szerepel már 1295-ből egy tiara, melyen 66 nagy gyöngy és 165 nagy drágakő, 48 karbunkulus és rubin, 72 zafir és 45 „chrysopras” ékeskedik.

A leghíresebb tiara

De micsoda ez a tiara azokhoz képest, melyek a 15. és 16. századból valók! II. Pál pápa pl. két tiarát készíttetett; az egyiknek 180.000, a másiknak 200.000 arany skudi volt az értéke.

A leghíresebb a milanoi Caradossa aranyműves tiarája, melyet II. Gyula pápa rendelt nála.

A tiara alsó szelén végigfutó felírás csupa gyémántból volt kirakva; száz milliónál többet ért. Jó szolgálatot is tett a harcias II. Gyula pápának, mert — valahányszor a pápa a sok háborúskodás miatt pénzzavarban volt — a zálogba került tiara mindannyiszor kisegítette.

Mindezekből a nagy kincsekből alig maradt valami, II. Pál és IV. Sixtus híres tiarája 1527-ben a hírhedt „*Sacco di Roma*” alkalmából ment tönkre. Hogy a vad hordáknak martaléku ne essenek, VII. Kelemen pápa leszedte róluk a gyöngyöket és drágaköveket, az aranyat pedig beolvasztatta. II. Gyula tiarája akkor kikerülte a veszedelmét, talán azért, mert ép zálogban volt; de amikor századok múlva Napoleon a francia köztársaság nevében a torentinói kegyetlen békével sújtotta a pápai államt, VI. Pius pápa szétszedte a tiarát, hogy a gyöngyökkel, drágakövekkel és az arannyal fizethesse a borzasztó hadisarcot. Hasonló sorsra jutott III. Pál, VIII. Kelemen és VIII. Orbán pápa tiarája is. Csak

egy 440 és fél karátos smaragd

maradt meg, annak is nagyon viharos volt a sorsa. A franciák elrabolták, 1798-ban Párisba került, ahol 1805-ig a természettudományi múzeumban őrizték. Napoleon onnan elvitette és abba a tiarába helyezte, melyet VII. Piusnak adott ajándékba. Ródot francia generális ismét elrabolta a smaragdot a tiarával együtt; mindkettő 1814-ben visszakerült a Vatikán kincstárába.

Hogy a tiara hogyan záródott össze, hogy a tetején mi volt, azt a reánk maradt pápa szobrok tiaráiról nem lehet pontosan megállapítani, mert a tiarák vége erősen megsértődött. A fentemlített leltár szerint (1295.) a tiara csucsán hatalmas rubin ragyogott. A rendkívül értékes drágakő V. Kelemen megkoronáztatása alkalmából Lyonban elvesztette. Amikor a koronázás után a pápa végiglovagolt fényes kísérelével a városban, egy fal beomlott és lovat és pápát maga alá temetett. A rubin leégett, azt többé meg nem találták. VIII. Bonifácus tiarájának végén nagy, vastag csomó látszik. A 15. század legtöbb tiaráján gomb van. II. Gyula pápa tiarája már kicsi golyón álló kereszttel végződik.

Egész irodalom tárgyalja azt a kérdést, hogy mit jelentsen a hármas korona. Vallemont szerint

VIII. Bonifácus azért csatolta az első koronához a második, hogy kifejezze minden más hatalom fölött álló szupremáciáját a pápaságnak; XII. Benedek pedig hozzáfűzte még a harmadik koronát is, mert Krisztusnak és így helyettesének a tekintélye kiterjed a három Egyházra, a küzdő, szenvedő és győzelmes Egyházra. Torrijo szerint jelképezi a császár, a király és a főpap hatalmát. Mások szerint jelentené a három legfőbb hatalmat: a papi, tanítói és kormányzó hatalom teljét.

A római szertartáskönyv előírása szerint a pápa a tiarát csak az ünnepélyes felvonulásokkor használja; a szent mise alatt mitrát használ.

A Vatikán csodái között

A Palazzo Belvedere antik palotájának háta megett, frontjával a Via del Pellegrinora épült fel a Vatikán egyetlen boltja. Hatalmas terem foglalja el a földszínt. Ami szem és szájnak ingere, azt mindent megtalál itt az ember. Mouthon Rotschild — talán a világ legjobb bora — francia pezsgő, rajnai lazac, orosz kaviár, aztán egyéb inycenségek várják a vevőt az üzletben, amelynek neve: Annona Vaticanai. Itt csak a Vatikán állampolgárai vásárolhatnak. Az igazgató maga kalauzol a palotában. Megmutatja a mintaszervi hűtőtermet, gyönyörű pékműhelyt, ahol gépek keverik a lisztet, dagasztják a kenyeret, zsemlyét és kiflit, látom a mézsárszéket és elámulva hallom az árakat, amelyek egy harmadát se teszik ki annak, amiért hasonló cikk Rómában kapható. Óriási raktárban hevernek a készletek.

A trafikban a legfinomabb Havanna szivartól a Gianacles-ig minden kapható.

Mint az ezeregyéjszaka földre szállt paradicsomában — úgy élnek itt a Vatikán polgárai.

Ki lehet állampolgára az álmok országának?

Mindenki, aki a Vatikán állam jogkörében áll és munkabeosztása olyan, hogy állandóan a Vatikánhoz köti. A kinevezett nuncius kinevezése percében vatikáni állampolgár lesz. A Rómában székelő kongregációk személyzete nem vatikáni állampolgár, de ők élvezik a Vatikán polgárainak minden kiváltságát.

Van azután még valami, amiben ez az ország különbözik a világ többi országától: itt nincsen politika, vatikáni állampolgár semmiféle politikai szervezet, vagy párt tagja nem lehet, semmiféle jelvényt — még a fassió jelvényt — se hordhatja és egyedül csak katolikus egyházi célú egyesületekbe jelentkezhetik tagul . . .

A politika a vatikáni állampolgárokat nem is érdekli. Itt nincsenek választások, nem szavaznak, nem kell korteskedni és — a politika hiányát senki sem érzi ebben az álomszágban.

A legmodernebb garázsokban tartják kocsijukat a vatikáni állampolgárok, a pápa autói azonban még mindig abban a kocsiszínben vannak, amelyben a Mediciek diszbatárjai mellett még ott állanak a Borgiák kocsijai is. A régi gálakocsik kerekerei magasabbak, mint az ember. A régi pápák diszhintói mellett állanak a modern nyolchengeres autók. Rajtuk a vatikán állam jelzése: SCV. A pápai kocsinak három soffiőrje van, fekete a livrójuk és fekete a sapkájuk is. Közöttük a legidősebb Franciscus Giuseppe: XI. Pius szolgálatában állott már akkor, amikor az elhunyt pápát még Ratti Achillesnek hívták. Ő kalauzol engem a garázsban, a régi batárok és modern autók között. A nyolchengeres Graham Paige-n ez a jelzés van: SCV 1. Ez a fekete lakkozott amerikai kocsiját XI. Pius kedvelt kocsija. Sokkal pompásabb az a hat-hengeres Citroen, amelyet a francia autógyáros küldött ajándékba a Vatikánba. A kilincseken pápai tiara, aztán vert aranyból a mennyország keresztbe tett kulcsai. Aranyos trón terpeszkedik a széles karosszérián, az ajtó fogantyúja is vert arany. A nyolchengeres Mercedesben, a hat-hengeres Fiatban és a vörös színű nyolchengeres Isotta Fraschiniben beépített trón van.

Három garázs van a Vatikánban és ezekben 427 autó áll. Minden második vatikáni állampolgárnak saját kocsija van, nincsen tisztviselő, aki ne a saját autóján járna . . .

A Vatikán állam a legmodernebb országa a földnek .

Először a megkoronázása alkalmával teszik a pápa fejére a tiarát. Hogy a koronázást minél nyilvánosabbá tegyék és hogy az ünnepségen való részvételre minél több embernek adjanak módot, mert a hatalmas bazilikába már nem fértek be, az V. Páltól épített nagy loggián állították fel baldachinum alatt a pápai trónust és ott koronázták meg a szent Péter terén összegyűlt rengeteg ember színe előtt a pápát.

A régi időkben abban a pillanatban, amikor a pápa fejére tették a koronát, az egész nép térdre esve kiáltotta: *Kyrie eleison!*

A pápa csak a legnagyobb ünnepségek alkalmával használta régebben a tiarát; így pl., amikor megkoronáztatása után ünnepélyesen birtokba vette a lateráni bazilikát (possessio), a felvonuláskor (cavalcate) és a Cappelle Pontificie alkalmával. A megkoronáztatás szertartását nagyobb ünnepekkor az évben többször is megismételték. Ez volt a Festum Coronae vagy Celebrare Coronam.

Lassan a tiara a pápaság szimbólumává lett. Szerepelt a cimereken, a pecséteken, a pénzen. A tiarához fűtették még a cimereken a két kulcsot.

VIII. Bonifácus óta a lateráni bazilikának a cimere az egymást keresztező két kulcs a tiarával, szent Péter templomának cimere pedig a tiarán függő két kulcs, szent Péter apostol két kulcsa, „a mennyország kulcsa!”

Hatalmas fűrésztelep, gépgyár és villamos üzem van a Via del Pellegrino végén.

A világ legszebb pályaudvara a gavallér Itáliának tizenhat milliójába került. Egy hegyet kellett lehordani, hogy az építésznek ezt a remekét elkészíthesse. Mindössze háromszázötven méter hosszú a sínhálózat, amely átcseli a jázminok völgyét betorkollik a Róma-viterboi vonalba. Az állomás épülete; hatalmas diszterem, teljes egészében márvánnyal borítva. Egy darabból faragott márványoszlopok állanak sorban és négy modern kandélaber világít benne. Az emeletmagasságu tribünökön zenekarok játszanak. A sínparon nem közlekedhetik más, csak a pápa vonata. Mindössze három vagonból és egy mozdonyból áll: a sín az állomás mögötti alagútba torkollanak és itt pihen az álomvonat, a szalonkocsi a pápa vörös trónusával, a hálókocsi a selyem baldachinnal és az étkező pompás berendezésével. Arannyal himzett vörös selyemfüggönyök borítják a metszett üveglakokat és szinárany zsinórok fogják össze ezeket a függönyöket.

A Vatikán vasutállomása

Két gyönyörű relief díszíti a vasúti állomás rózsaszínű erekkel befuttatott, faragott fehér márványát. A reliefek egyike: Krisztus a tengeren és a másik: Illés próféta a rohanó tűzes szekéren. Illés próféta tűzes szekere: az első száguldo expresszónat . . .

A világnak ez a legdrágább vasúti indóháza az egyetlen, amelynek nincsen jegypénztára, nincsen menetrendje és ha nagyritkán elindul innen az álomvonat, akkor a sixtusi kápolna énekkara dalt hallkan régi zsolozsmákat a márványterem tribünjein . . .

A vatikáni posta igazgatója Durantini Ernesto lovag. Végigvezet a hivatalon. Minden szobájában feszület. De: sehol egyetlen női alkalmazott. Az ablakoknak ezüst a verete és a szobák világítási berendezései tetőn vannak elhelyezve. A telefonközpontban férfiak kapcsolnak és az egyik fiatal embernek semmi más dolga nincsen, mint figyelni a pápa telefonját. A Szent Atya könyvtártermének íróasztalán arany telefonkészülék. . . XI. Pius gyakran kapcsoltatta valamelyikét a nunciusoknak és a pápa telefonját soron kívül kapcsolták mindig az egész világon.

— Összesen három postahivatal működik a Vatikán államban — mondja nekem az igazgató ur, — egyik a Szent Anna kápolnájánál, a sekrestye arkádjai alatt, egyik a muzeumoknál és végül itt, az igazgatóság épületben, amelyet 1933. októberében szentelt fel a Szent Atya. Egész sereg bélyegsorozatot bocsájtottunk ki és a vatikáni postahivatal nemcsak a bentlakók részére végzi a szolgálatot, hanem mi kézbesítjük ki a kongregációk és kiborosos postáját is. A vatikáni levélhordók naponta háromszor mennek ki a városba!

CORSO MA: 6, 7.15, 9.15 órák

Szenzációs kétfős műsor

I. Leányvággyak
ERRROL FLYNN-al**II. Vérző karaván**
Izgalmas cowboy film

PHILIPS RÁDIÓK

ÖRÖMET ÉS ZENÉT HOZ MINDEN OTTHONBA

TIPUS 115
HALÓZATI KAPCSOLÁSSAL
419 LEI HAVONTA

TIPUS 471
SZUPER-HALÓZATI KAPCSOLÁSSAL
900 LEI HAVONTA

PHILIPS RÁDIÓK

Készpénzzel bemutatja,
kizárólagosan árusítja:

PHILIPS Rádiószalon

TELEFON: 12-25

Rosenfeld Géza Uj-Nemzet-lé

Rassay Károly felszólalása a magyar képviselőházban

Az új zsidótörvény-javaslat enyhítését javasolja

Budapest. A zsidó-javaslat csütörtöki vitájában az első felszólaló Müller Antal keresztény párti képviselő volt, aki közölte, hogy a javaslatot úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadja, mert azt indokoltnak tartja, tekintve, hogy a zsidóság sehol a világon olyan hatalomra nem tett szert, mint Magyarországon. Magyarországnak ugyszólván az egész közgazdaságát kisajátították és amellet ez a törvény nem a zsidóság ellen irányul, hanem a keresztény magyarság érdekében szükséges. Tiltakozik az ellen, hogy a magyar zsidóság szabotáljon. Szerinte ez az utóbbi időben természetesen történt és az aláása az egész közgazdaság életét.

A vita második szónoka Rassay Károly volt. Megállapítja, hogy ez a törvény az emberek szízeit és a gazdasági élet gyökerét érinti, nem nemzeti szükséglet, hanem tisztán emberi önzés folytán került a ház elé. A javaslat túlmegy az észszerűség határán és megbontja a közjogi egységet. Foglalkozik az első zsidótörvénnyel, amelynek hatását még nem lehet felmérni. Darányi Kálmán volt miniszterelnök az első törvényjavaslat megszavazása után azt mondotta, hogy a zsidó-kérdéssel lezárult. Kár volt éppen a Felvidék visszatérése után ezt a problémát bedobni a közvéleménybe. Részletesen kritizálja a javaslat indoklását, amely szerinte bántó és sértő. Beszéde során gyakran támadja Imrédy Béla volt miniszterelnököt és azt állítja, hogy Imrédy és kormányának tagjai a nyilasokkal üttek le tárgyalni és igyekeztek őket tullicitálni. Imrédy az anarchia felé vitte az országot és távozásával általános megkönnyebbülést idézett elő. Részletesen foglalkozott ezután a javaslat egyes intézkedéseivel és azt mondja, hogy meg kellett volna maradni az első zsidótörvény mellett. Ez a javaslat első, második és harmadrendű állampolgárokat csinál. Mindenkinek igazolnia kell keresztény mivoltát, ami igen nehéz, mert Imrédy miniszterelnök a teljes állami apparátussal sem tudta ezt igazolni. Ezután rámutat a javaslat kihatásaira és az a

véleménye, hogy nagy munkanéküliség fog bekövetkezni.

— Vándoroljon ki — kiáltják feléje a jobb oldalról.

Rassay kimutatja, hogy a zsidók nem tudnak kivándorolni, mert senki sem fogadja be őket. Középeurópában 5 millió zsidó él és szó sem lehet arról, hogy ilyen tömeget valahol el tudjanak helyezni. Ezt a kérdést bent az országban kell megoldani. A javaslattal szemben az évi elutasítás álláspontján áll. Mégis azt javasolja, hogy térjenek vissza legalább az első zsidótörvényhez, dobják ki a felesleges és

bántó intézkedéseket, térjenek le a faji alapról és szállítsák le a százalékokat, mert arra nincs semmi szükség. A javaslat szerinte csak agitativ célokat szolgál és a nemzet legfőbb érdeke, hogy ez a probléma lekerüljön a napirendről.

Végvár József kormánypárti képviselő a javaslat mellett szólalt fel. Örömmel üdvözli a javaslatot, mert az a nemzet érdekeit szolgálja. Időszerűnek tartja a javaslatot, amit a felvidéki zsidóság szereplése tett aktuálissá. Szerinte még erősebb intézkedésekre volna szükség. Így zsidónak kell tekinteni azt is, aki nek a házastársa zsidó. Arról beszél, hogy a zsidók igyekeztek megfertőzni a közéletet. Erősebb intézkedéseket kíván, így azt is, hogy a keresztény üzleteket fel kell tüntetni és a zsidókról katasztert kell készíteni. Ezután még néhány német mintájú szigorítást sürget. Utána az ülést berekesztették és annak folytatását péntekre tűzték ki.

Mozdony elé vetette magát egy aradi kereskedő

Halálra-gázolta a tolató szerelvényt a szerencsétlen sorsu embert

Megdöbentő módon vált meg az élettől Neumann Béla aradi kereskedő. Az 50 éves férfi csütörtökön déli egy óra tájban a viadukt közelében levő nagyfűtőház mellett egy mozdony elé vetette magát. A mozdony áthaladt a szerencsétlen sorsu kereskedő testén és a kerekék mindkét lábát levágták, azonkívül fején, nyakán és karjain okoztak különböző sérüléseket, amelyek Neumann Béla azonnali halálát okozták.

A tragikus esetről nyomban értesítették az állomási rendőrséget, ahonnan Senyuta rendőrkomiszár szállt ki a helyszínre. Az ott lefolytatott vizsgálat során kiderült, hogy miután az egyik mozdony, amely a temesvári szerelvényhez tartozott, kigördült a nagyfűtőházból, a kereskedő a Mos Áun-ucca irányából feléje szaladt és közvetlenül a mozdony elé vetette magát. A mozdonyvezető nyomban fékezett, de a távolság rövidége miatt már nem lehetett elkerülni a tragédiát, s a kerekék átgázoltak az életunton. Neumann Béla ruházesebeinek átkutatása során bucsulevelet talált

a rendőrség és a kétsoros levélben mindössze ez állott: „Neumann Béla, Marasesti-ucca 10, szám alatti kereskedő vagyok, kérem az új zsidótörvényben nyugvó édesanyám sírja mellé temessenek.” Tettének okáról nem tett említést Neumann Béla és így egyelőre nem tudni, hogy miért vált meg az élettől a szerencsétlen sorsu kereskedő.

Az angol kormány tagjai a londoni szovjetkövetség diszvacsoráján

London. (Rador.) Szerdán este a szovjet londoni nagykövetségén a háború utáni évek egyik legfényesebb keretek között megtartott fogadását rendezték meg. A francia Haysiroda jelentése szerint a nagyszabású estélyen megjelent Chamberlain angol miniszterelnök, Sir Samuel Hoare belügyminiszter, Winston Churchill, lady Stanley, lord Plymouth, Sir Thomas és több más angol előkelőség.

ARADI KÖZLÖNY

Telefon: 11-51. Sürgőnycim: KOZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Egész évre ... 840 lei // Negyedévre 210 lei
Félére ... 420 // Egy hónapra 70**Rommálónak
egy párisi városrészt**

Messzehordó nehéz ágyuk és harci repülőgépek bombái fogják elpusztítani a napokban Páris egyik elővárosát. Cité Jeanne d'Arcot. Nem ellenséges hadsereg jelenik meg Páris előtt és fölött, hanem francia űtegek és repülőgépek s az ő feladatuk lesz eltörölni a föld színéről a XVII. századnak ezt a maradványát. Páris tanácsa már régen halálraítélte a többszáz éves ócska épületsorokat, amelyek között veszedelmes nyomorta-nya húzódott meg. A lázás feyverkezés légkörében gondoltak most arra, hogy koncentrált szárazföldi és légitámadás semmisítse meg a régmúltnak ezt a földölés emlékeit. A nemes magisztrátus részben takaré- kossági okokból határozott így. A tüzéségi anyag gyűlés, amely ennek a városrésznek az elpusztításá- hoz szükséges, sokkal kevesebbet kerül, mint a megie- lő emberi munkaerő. A francia vezérkar már kidol- gozta a haditervet. Messzehordó ágyuk és repülőgépek veszik célba az üresen álló házakat és uccasorokat s néhány óra múlva romhalmazz fogja jelezni, hogy helyül- kőn valamikor történelmi emléki házak emelkedtek. A tűzérés „hajszálon”ossággal” belőli a terepet s vi- gyázni fog, hogy a környék megmaradás részében kárt ne tegyen. Legelőbb néhány ablaktábla fog betörni. — mondják a katonai szakértők — ezt pedig majd megie- ríti a város. A merőben újszerű megoldás katonai célt is szolgál. A hadsereg így akarja kipróbálni különbsző védekek és bombák hatását egy nyit városon. Páris tehát rövidesen izellőt kap az igazi háborúból.

— **IDŐJÓSLAT.** Derülésre halló idő és a hőmérsék- let csökkenése várható. Bucurestiben tegnap reggel ha- vazott.

— **Ötletege választja Iorga királyi tanácsos** hódoló táviratára. Bucurestiből jelentik: Iorga Nicolae egye- temi tanár, királyi tanácsos az új alkotmány szentesi- tésének évfordulója alkalmából rendezett ünnepségekre való tekintettel hódoló táviratot küldött az uralkodó- nak, aki az alábbi szövegu táviratot intézte Iorga ta- nárhoz: Őszinte köszönetem azokért a hódolattelies szavakért, amelyeket az ország újjászületésének évfor- dulójára küldött, Carol.

— **Boris bolgár király többnapos tárgyalását Belgrad- ban.** Belgradból jelentik: Diplomáciai és politikai kör- rökben nagy meglepetést keltett, hogy Boris bolgár ki- rály, akinek terv szerint csak egy napot kellett volna Belgradban töltenie kedden este nem utazott el a szerb fővárosból, hanem az éjszakát is ott töltötte. Beavatott körök szerint a bolgár király belgrádi tartózkodásának meghosszabbítása komoly és nagyfontosságú kérdés miatt történt. Olyan állami jogi probléma-sorozat kölcsö- nös vitája került szóba Jugoszlávia és Bulgária között, amely Boris bolgár király személvével is szorosán ösz- szefügg. Bor- bolgár király egyébként szerdán este 22 óra 50. perckor Belgradból visszautazott Szófiába.

— **Leány született a japán császári családban.** To- kióból jelentik: A japán császárnának leánya született.

— **Koburg-Saxa herceg romániai látogatása.** Bucu- restiből jelentik: Koburg-Saxa herceg a közeljövőben Romániába érkezik, hogy meglátogassa az országot. A herceget Romániában bizottság fogadja, amelynek veze- tője Isnir V. G.

— **Összehívták a kormány gazdasági bizottságát.** Bucurestiből jelentik: A kormány gazdasági bizottságát szombatra március negyedikére összehívták.

— **Ilfie és Marcwood lordok látogatása.** Bucu- restiből jelentik: Ilfie és Marcwood lordok, akik a kon- zervatív-párt vezető-személyiségei, rövidesen Romá- niába érkeznek tanulmányi utra. Ilfie lord a „Daily Te- legraph” egyik vezetője. Lord Marcwood hosszabb ideig az angol királyi udvarnál teljesített szolgálatot.

— **Göringék San Remóban.** Berlinből jelentik: Gör- ring marsall feleségével együtt pénteken San Remo- ba utazik.

— **Olcsó gázlárcokat kapnak a munkások.** A lég- ágyi és tengerészeti miniszter a munkügyi miniszterrel egy- tertésben tervezetet dolgozott ki arra nézve, hogy a gázlárcokat gázlárcokkal lassák el. A munkások a gáz- lárcokat lényegesen leszállított áron kapják, azoknak árát pedig heti részletekben fizetik meg olyankor, hogy a gázlárcok árának kifizetése után nyomban megkapják azokat.

— **A budai németek hűségfogadó felirata a magyar- országi kormányzóhoz.** Budapestről jelentik: A budai né- metek Horthy Miklós kormányzóhoz hódoló feliratot in- téttek a kormányzó megválasztásának 19 éves fordulójá- alkalmából. A budai németek felirata lelkes foradalmat foglal magában, hogy ők a magyar hazához föltétlenül hílek maradnak és Magyarország szent ügyeiért készek életüket is feláldozni. A budai németek feliratá Horthy Miklós kormányzó szívélyeshangu levélben köszön- te meg.

— **Pacha püspök előadása Aradon a pápaválasztás- ról.** Dr. Pacha Ágoston megyéspüspök vasárnap, március 5-én reggel 9 órakor Aradra érkezik. Délelőtt 10 órakor ünnepélyes Te Deumot celebrál, majd déu- tán fél 5 órai kezdettel a pápaválasztásról előadást tart a Minorita Kultúrházban. A megyepüspök előadá- sán megjelennek majd az aradi római katolikus egyház- község vezetősége, a római katolikus hitbuzgalmi és társadalmi egyesületek, tanintézetek ianári kara és nő- vendékei is.

**Rózsákkal ültetik be
a Maginot-vonalat**

Londonból jelentik: Párisi jelentés szerint a fran- cia hadvezetőség azt tervezi, hogy a Maginot-vonal elleplezésére teleülteti az egész erődvonalat rózsával.

— **Svéd Sándor bucaresti-i vendégszerelése.** Bu- curestiből jelentik: Svéd Sándor, a kitűnő magyar ha- risonista a közeljövőben Bucurestiben fog vendégsze- repelni. Svéd vendégszerelése elé hatalmas érdeklő- déssel tekintenek bucaresti-i zenei körökben és a ki- tünő magyar baritonista a Rigoletto és az Aiacosból című operákban lép fel.

— **Megszüntetik a céheken kívül működő szakmai egyesületek jogi személyiségét.** Bucurestiből jelentik: Ralea közmunkaugyi miniszter törvénytervezetet ké- szített, amelynek értelmében a céhekre tömörült fog- lalkozási ágak más irányu jogi személyiségekkel ren- delkező szervezete megszűnik. A felszámolást 10 na- pon belül végre kell hajtani. Ezek a szakmai egyesüle- tek csak úgy működhetnek tovább, ha újból kéri jogi személyiségüket, amit azután királyi kéziratral adnak meg.

— **BORZALMAS BÁNYASZERENCSETLENSÉG ISZTAMBUL KÖZELÉBÉN.** Isztambulból jelentik: A Reuter távirati ügynökség jelentése szerint tegnap este borzalmas aranyu bányalégrobbanás történt az isztam- bulkönyeki Cooglen-bányában. Huszonkét munkás meg- halt, tízenketen súlyosan megsebesültek.

— **Negyszázhatvanezer fát ültettek Focsan környé- kén az új alkotmány emlékére.** Focsanból jelentik: Az új alkotmány kihirdetésének emlékére Focsan környé- kén minden falu egy erdőcskét ültetett. Hatvan faju határában 460 ezer fát ültettek el — nagyrészt tölgy, bükk és diófat.

**Vásároljon egy szerencsés
Go'dschmidt-sorsjegyet!**

— **Erdélyi nagyasszony halála.** Kolozsvárról jelen- tik: Özvegy gróf Vass Jenőné, az erdélyi arisztokrá- cia egyik legérdekesebb és legrokonszenvesebb egyén- sége, rövid betegeskedés után meghalt. Az elhunyt nagy- asszony hátrátalanul szerette az állatokat. Nemcsak a lovaknak volt nagy kedvelője, hanem gondját viselte az erdő madarainak is és híres volt a czegei tóban lé- tesített balatoni fogastenyészeve is. Gróf Vass Jenőné nagyasszony halála mély részvétet keltett kiterjedt rokonsága, barátai és tisztelői között is. Halálával erdélyi közéletünknek igen értékes tagjai szállott sirba.

— **Román teniszgyőzelem Franciaországban.** Besu- lientből jelentik: A nemzetközi férfi egyes teniszmérkö- zésen a román Tănăsescu 7:6, 3:6, 1:6, 6:1, 6:2 arány- ban verte a cseh Cseszkát.

Gyermekjáték-áruházban

— Hoi van, kérem, a mérgezgáz-osztály?

— **UJRA EGY SHAW-NYILATKOZAT.** Londonból jelentik: A hollywoodi filmakadémia első díját a legjobb forgatókönyvért Bernard Shaw nyerte el „Pigmalion” című filmjével. Ma Shaw nyilatkozik és kijelenti, hogy a kitüntetést egyenesen sértésnek veszi. „Miert nem tüntetik ki György királyt amiatt, hogy ő az egyetlen angol király?” — mondotta. — Természetes, hogy a „Pigmalion” az egyetlen jó film, de csak azért, mert Angliában készült, Hollywoodban a dara- bot odaadták volna egy kifutófiúnak, hogy dol- gozza át.”

— **Az aradi rendőrkvesztura vezetésének átvétele.** Csütörtökön déli egy órakor vette át az aradi rendőr- ség vezetését Murgau, Liviu rendőrkvesztura a rendőrség éléről távozó Stolchitoiu Constantin alezredestől, aki a rendőrség élénk kifejtett időhőnapos működése alatt a legnagyobb előzékenységgel állt a közönség rendelkezésére, amiért őszinte tisztelettel és megbecsüléssel vol- tak iránta. Murgau Liviu rendőrkvesztura, aki a multban is rendkívül szíves volt a hozzá fordulókkal, ugyan- csak sok tisztelőt szerzett magának és ezért érthető az a tény hogy most ismét átvette a rendőrség vezetését, széles körökben osztatlan örömet váltott ki.

— **Ómoravival Heinrich Károly halála.** Buda- pestről jelentik: Tragikus haláleset híre váltott ki osz- tatlan részvétet a magyar főváros társadalmi előkelő- ségeinek körében. Ómoravival Heinrich Károly, a Nemzeti Bank főtanácsosa 67 éves korában csütörtök- kön meghalt. Temetésére vonatkozólag egyelőre még nem történt intézés. A nagy megbecsülésnek örven- dett főtanácsost előkelő és kiterjedt rokonság gyászolja.

— **Uj illetéket fizetnek a földbirtokosok.** A földmü- velés színvonalának emelésére és a földművesek támo- gatására alapot létesít a város, amelyből a mezők ör- zésére szerződte endő mezőőrök fizetését fedezi. Az alapot a földbirtokosokra kivetendő új illetékből fede- zik. Az új illetéket proporciónális alapon vetik ki a föld- birtokosokra és azoknak beszedését április elsején kez- dik, meg.

— **Angol tengerügy és nagyiparos látogatása Var- sóban.** Varsóból jelentik: Borinby Robert angol nagy- iparos, akit Chamberlain miniszterelnök bizalmas mun- katársának tartanak, Varsóba érkezett. A sajtónak ki- jelenette, hogy célja az angol—lengyel gazdasági együtt működés kimélyítése. Ugyancsak Varsóba érkezett Ush- borne angol tengerügy is, aki a napokban előadást fog tartani az angol véderőről.

— **Elöléptetések a rendőrségen.** Megérdemelt előlép- tetés érte Murgau Liviu, Aradváros rendőrkveszturaának őcsét Murgau Eugen rendőrtisztet, a gyulafehérvári rendőrkvesztura titkárá. A rokonszenves rendőrtisztet vezető rendőrkapitányi rangra emelték és egyben a kürtösi határrendőrség vezetőjévé nevezték ki. Murgau Eu- gen előléptetése széles körökben osztatlan örömet vál- tott ki. Ugyancsak előléptetésben részesült Pop Ioan, aradi csoportvezető detektív, akit alkalmazási rangra emeltek. Pop Ioan több mint egy évüzedet teljesített szolgálatot az aradi rendőrkveszturaán. Ezen idő alatt több nagy bünygy tevéseit leplezte le a nagy szakava- tottsággal rendelkező rendőrtisztviselő. Az új rendőr- tisztet a kolozsvári rendőrséghez osztották be szolgál- lattételre. Pop Ioan kinevezésének nagyon sokan örül- nek barátai és tisztelői körében.

— **Kivégzés volt Berlinben.** Berlinből jelenik: Artur Gosef, akit országuji autórablások miatt halálra ítéltek, tegnap hajnalban kivégezték.

— **Halálozások.** A Szociális Misszió szomoru szívvel értesíti a jóismerősöket, hogy Szondi Lenke, egyesül- leti munkatárs elhunyt. Március 3-án délután 4 órakor temetik az Eternitate (felső) temetői ravatalozóból, lelkiüdvéért a szentmisét pedig március 4-én délelőtt 9 órakor mutatják be.

— **Moskovitz Zsigmond.** Aradról elszármazott vlot wieni ruhagyáros Wienben f. év február 27-én hos- szas szenvedés után elhalálozott. Az elhunytban Mos- kovitz Izidor, József, Mór aradi kereskedők, valamint Lajos szegedi lakos, fivérüket gyászolják.

— **Budapestről vették a szomoru hírt, hogy Izsák o- vits Izsó, nyug. főfelügyelő hosszas szenvedés után elhunyt.** Gyászolják: felesége, Izsákovits Izsóné, szül. Ungár Helén, leánya, dr. Vasvári Sándorné, nővére, öz. Weiss Félixné, unokája, Gabika. (Minden külön ér- tesítés helyett).

A mai kifáradt test felfrissítésére a leg- alkalmasabb egy bedörzsölés, a valódi Diansz sósborsszal.

— **Kézrekerült az aradi pékmester betörője.** Néhány nappal ezelőtt megírta az Aradi Közlöny, hogy betörő járt Stefanovici Klemen aradi pékmester Remus-uccai lakásában, ahonnan 50 ezer lejt zsákmányolt. Az aradi rendőrség nyomozása során kiderült, hogy a betörést Colchis Teodor szolgáló követte el, aki a betörés után Nagyváradra szökött, majd onnan a biharmegyei Pitec községbe ment a betörő, akit az aradi rendőrség megkeresése alapján tegnap őrizetbe vették az ottani csendőrség emberei. Colchis Teodor csütörtökön dél- előtt szállították Aradra erős fedezet mellett. Megmo- tozása során mindössze nyelcezer lejt takáltak nála, míg a hiányzó összeget előgatása előtt elköltötte.

— **Koszorúmegváltás.** Dr. Löw Mihály elhalálozá- sa alkalmával koszorúmegváltás cimen a Szeretethá- javára a következő adományok folytak be: Dr. Löw Mihályné 250 lei, Löw Ferenc 250 lei, dr. Székely Ká- roly és neje 250 lei, Székely Zsuzsa 100 lei, Bariók Éva 100 lei, Sándor Artúr 200 lei, Bálint Andor 200 lei, dr. Steiner József 100 lei, Brandeisz Henrik 100 lei, Schillinger Imre 100 lei.

Új vezető a magyar népkisebbség bucaresti- irodájának élén

Dr. Mikó Imre ügyvéd, a kolozsvári magyar vezetőség eddigi főtákará vette át dr. Willer József megbízását

Bucarestből jelentik: Bánffy Miklós gróf, a romániai magyar népkisebbség fővárosi irodája vezetésével dr. Mikó Imre ügyvédet bízza meg, aki a Nemzeti Ujjászülési Arcvonal legfőbb tanácsának is tagja. Willer József dr., aki egy évtizednél régebbi idő óta vezette az egykori Magyar Párt fővárosi irodáját, elköltözik Bucarestből és Lugoson telepszik le. Az iroda főtákará dr. Bokor Béla, az eddigi titkár marad. Április hó végén az iroda új helyiségbe költözik.

Bánffy Miklós gróf és Szász Pál szerdán délelőtt kihallgatáson jelent meg Sávju Dragomir kisebbségügyi miniszternél, majd Calliescu helyettes miniszterelnök és belügyminiszter fogadta őket kihallgatáson. A magyar kisebbség néhány fontos kérdéséről tanácskoztak.

— ZÜRICH TÖZSDEZARLAT: Páris 11.66 és fél, London 20.69, Newyork 440.25, Brüsszel 74.07 és fél, Milánó 23.15, Amszterdam 233.60, Berlin 176.62, Prága 15.06, Varsó 83, Belgrád 10, Bucaresti 837.

— Áprilisban lesz a katolikus egyházközségek közgyűlése. Temesvárról jelentik: Dr. Pacha Agoston megyéspüspök elrendelte, hogy az egyházmegyéje területén levő valamennyi egyházközség áprilisban tartsa meg az egyháztanácsai választásokat. A püspöki kezre kerülnek ezek a választásokat április harmadik vasárnapján kell megtartani. Így április 16-án mintegy háromszáz egyházközségben lesz egyszerre az egyháztanácsai választás. Az aradi és környéki egyházközségek a püspöki rendelkezés értelmében ugyancsak ekkor tartják meg egyháztanácsai választásukat. Egyes egyházközségekben a választásokat megelőzi a közgyűlés. Az egyházmegyében valószínűleg a legtöbb helyen április első vasárnapján folytatják le az évi közgyűlést.

— JAPAN TENGERALATTJÁRÓK KATASZTRÓFÁJA. Tokióból jelentik: Hivatalosan jelentik, hogy a február 9-én történt tengeralattjárók összeütközése következtében az elsüllyedt hajón levő 72 főnyi személyzet 9 tiszttel együtt elpusztult.

Hinni kell a szerencsében, s a Goldschmidt Bank sorsjegyében!

— Elutazott Kairóba a romániai asztaltenisz-bajnokcsapat. Bucarestből jelentik: Csütörtökön este a Basarabia nevű nagy motoroshajóval Constantából Kairóba utaztak az asztaltenisz-világbajnokság romániai résztvevői. A román csapatot Albin Moraru vezetői és tagjai a következők: Erős Csibi országos bajnok, Victor Vladone, a Román Kupa győztese, Sighisoereanu, Naumescu Angelica Adelstein nemzeti bajnok és Kolozsvári Sára. A csapat tagjain kívül mint egyéni játékosok Victor Marus és Mándy Macovei. A csapat külön asztaltenisz magával, hogy utazás közben trenirozhassanak.

— Éhhalál fenyegeti egy sziget lakosságát. Londonból jelentik: Az öt hét óta tartó hatalmas viharok következtében a Tory-sziget teljesen el van vágva a külvilágtól. Miután a sziget lakóinak élelmiszer elfogyott és az élelmiszer szállítást nem kaphatnak, a sziget háromszáz lakója éhhalálnak van kitéve. Az elmúlt éjszaka folyamán a sziget lakói rádióon közölték, hogy a lakosság körében influenzajárvány lépett fel. Tegnapi esteként egy katonai repülőgépet kíséreltek el arra, hogy élelmiszert szállítson a Tory-szigeten élők részére, viharok következtében azonban kísérlete meg-hiusult.

— Hitler megnyitotta a berlini óriáspan-kiállítását. Berlinből jelentik: A Német Múzeum termeiben kedden délután Hitler kancellár jelenlétében megnyitották az óriás művészeti kiállítását. A kiállítás a japán kormány támogatásával, Göring vezérőrnagy védnöksége alatt rendezték meg. A megnyitáson megjelent nagyszámú német előkelőségek közül ott volt Franciaország, Spanyolország, Lengyelország és Törökország követe is, valamint Oshima követtel az élen a japán követség egész személyzete. Oshima japán követ köszönetet mondott Hitler kancellárnak a megnyitási ünnepségen való részvételért. Japán és Németország szoros kulturális kapcsolatai — mint mondta — jelentősen elmélyültek e kiállítás által.

— Természetjárás. Az Erdélyi Kárpát Egyesület Cszerán-osztály kirándulása. Indulás vasárnap reggel a 7 óra 55 perces villanyossal. Útvonal: Gyorok—Kecskés—megyei tisztviselők menedékháza—Kladova—Radna. A kirándulást csak kedvező idő esetén tartjuk meg.

— Torna- és táncművelés. Az aradi rendőrközpontja felszólítja a ritmikus torna, valamint táncművelőket, hogy március pegyedikén, szombaton délelőtt a hivatalos órák alatt jelentkezzenek a rendőrközpontba 31. számú szobájában. Az érdekeltek vigyék magukkal működési engedélyüket, amelyet be kell mutatniuk a rendőrségen.

— **Eltűnt gyermek.** Csabai Gyöngy né aradi asszony bejelentette a rendőrségen, hogy 9 éves Sándor nevű fia eltűnt szüleinek dr. Ratiu-uca 57. szám alatti lakásából. Az eltűnt felkutatására megindult a rendőri eljárás.

— Negyedik eredeti tavaszi nársl divattudósítás a Színházi Magazin új számában. A szokott gazdag tartalommal jelent meg a Színházi Magazin új száma. Budapesti színházi világnak egész keresztmetszete benne van ötletes, színes riportjaiban és cikkeiben. A vezércikket Hosszu Zoltán írta, a Belvárosi Színház eseményeszerű sikerének a rendezője, Ignác Rózsa kitűnő cikkét ezen a héten a rádióról írta, míg Egved Zoltán folytatja hollywoodi leleplezéseit. A Vigaszínház nagy-sikerű újdonságáról, Harsányi Zsolt vigjátéka körül képes beszámoló ad a lap, melynek darabmelléklete ezen a héten a Nemzeti Színház mélyenszántó kitűnő drámája, a Via mala. A szépirodalmi részben Sírka István verse szerepel és három novella. Soós László, a komáromi Szombathy Viktor és a szeredi Osváth Tibor művel. Kottamelléklet a népszerű: „Egy duc, meg egy duc az egy párduc”. A mozi-, társasági-, sport-, rejtvény-, kézimunka-, konyha- és műkedvelő-rovatok gazdag tartalommal várják az olvasókat az új számban, melyben szerkesztői üzenetek is helyet foglalnak ezúttal első ízben. A lap ára gyermeklappal és rádiómelléklettel együtt 20 lei.

— Az aradi Kolping-egyesület ezúton hívja fel a férfi pártoló tagjait, hogy vasárnap, március 5-én jelenjenek meg az egyesület helyiségében.

Vendéglői vicc

A vendég megcsodálja az adag szétét és magához hívja a pincért:

— Ez egy adag hus? Rettenetesen kicsi!

— Csak látszólag, nagyságos uram. Tessék csak hozzáfogni, majd meglátja, milyen sokáig tart, amíg megeszli.

Noel Coward ajándéka

A legdivatosabb angol írótl származik ez a kis történet, de nagyon gyanús: a kontinensen már alighanem ismerik. A híres szerző kis unokahuga születésnap-ját ünnepelte. A kedves nagybácsit a milói Vénusz szobrának parányi mását küldte el a következő sorok kíséretében:

„Látod, így jár az, aki folyton a körmet rágja...”

— Éghy Ghyssa olcsóhelyáru klasszikus szolótánc-előadása vasárnap délután 4 órakor a színházban. Jegyek a pénztárnál.

Megérkeztek a legújabb tavaszi kabát és öltöny szövetek LORD uridivat céghez, Elsőrendű angol szabóság.

— „Adicionális adók”. Legutóbbi lapszámunkban megjelent ugynevezett járulékos (adicionális) adókról szóló cikkeinkre vonatkozólag többek érdekfeleresítő közöljük, hogy ez az illeték az adónem, amelyet a városok, községek stb. részére az állam hajt be azzal, hogy a befolyt adicionális adók összegét az arra jogosultaknak juttatja.

Révész Béla halála

A budapesti napilapok nagy gyászjelentésekben számolnak be arról, hogy Révész Béla, a budapesti „Magyar Waggon és Gépgyár Részvénytársaság” nyugalmazott vezérigazgatója, magyar királyi kormányfőtanácsos életének 61-ik évében elhunyt. Az elhunyt közismert és köztiszteletben álló személyisége volt a magyar gazdasági életnek és a három évtized, amely alatt a vállalatot nagy tudásával és lelkiismeretes munkásságával vezette, a vállalat fokozott fejlődését segítette elő. Halála általános mély részvétet keltett Budapesten, Győrben, ahol évtizedekig irányította a részvénytársaság ügyeit és Aradon, ahonnan pályafutására elindult és ahol családjának tagjai ma is élnek. Révész Béla testvérhátvéja volt Révész Mór dr. aradi ügyvédnek és így a tragikus halálesetről az ismert aradi ügyvéd kapott elsőnek értesítést. Révész Béla, aki fia volt Révész Nándor aradi kereskedelmi iskolai tanárnak, az egykori aradi Weltzer gyárban kezdte működését, majd Győrbe került és azután igen gyorsan haladt előre a ranglétrán, úgy hogy vezérigazgatója lett a hatalmas részvénytársaságnak. Erdemei elismerésül kormányfőtanácsosi rangot kapott. Nyugalomba vonulása után életét családjának szentelte. Feleségén kívül fia, aki a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank főtisztviselője, leánya, aki szolnokmegyei földbirtokos felesége, Aradon élő testvérhuga és fivére, valamint két nappal a halála előtt született unokája gyászolják.

Az AMTE 2. tippszelvénye

Beküldendő március 4-én szombaton délután 6 óráig!

1. Carpați—AMTE
 2. Gloria—Ripensia
 3. Kinizsi—Sportul Studentesc
 4. Victoria—Rapid
 5. Venus—Tricolor
 6. Juventus—UDR
 7. Budafok—Ferencváros
 8. Hungária—Szolnok
 9. Ujpest—Szeged
 10. ATE—Transilvania
- Név:
- Lakcím:

(Nevezési díj 5 lei. Pályázat legalább két tippszelvény beküldésével lehet. Későn érkezett pályázatokat nem vesszük figyelembe. Vidékieknek a postai pecsét dátuma mérvadó!)

Megsemmisítették az aradi cukorgyár közel két- millió borságát

Még 1938. júliusában történt, hogy az aradi cukorgyárban pénzügyi ellenőrök jelentek meg, akik a gyár forgalmi adó könyveinek átvizsgálása során kihágást állapítottak meg és ezért a gyár ellen jegyzőkönyvet vettek fel, amelyet áttettek a bírósághoz. A tárgyalás során a bíróság egymillió 837-600 lei bírsággal sújtotta a cukorgyárat, amelynek jogi képviselője felelősséggel élt a törvényszékhez, ahol a csütörtökön megtartott tárgyalás alkalmával a bíróság megsemmisítette a kirótt büntetést, megállapítva, hogy a gyár szabályszerűen járt el és nem követett el semmiféle kihágást.

Nem volt oktató pilóta Andrei Costin, aki Dragomirescu Vicor légionistát meg akarta szöktetni

Bucarestből jelentik: Hirt adtuk annak idején arról a repülőbalesetről, melynek során Andrei Costin és társa lezuhantak és amelyről a vizsgálat kiderítette, hogy az Dragomirescu légionista megszöktetését célozta. Ismeretes az is, hogy a hatóságok a baleset után felderítették mindazoknak kitévet, akik Dragomirescuval és Andrei Costinnal összeköttetésben állottak. A légügyi és tengerészetiügyi minisztérium az esettel kapcsolatban most azt közli, hogy a repülőgép, amelyen a szöktést megkísérelték, nem tartozott Cantacuzino Mircea repülőiskolájának egységei közé. Ugyancsak megállapította a hivatalos vizsgálat azt is, hogy Andrei Costin, akit Dragomirescuval együtt letartóztattak és akiről úgy szóltak az első hírek, hogy a repülőiskola oktatója már két év óta nem volt a repülőiskola pilótája.

— Zsebtolvajlás. Stengl Anna temestorotánhnyek. Másik közszébeli asszony feljelentést tett az aradi rendőrségen ismeretlen tettes ellen aki meglopja. A károsult elmondotta, hogy különböző ügyeinek elintézésére végeztetett Aradra és itt valaki ellopta pénztárcáját, amelyben ezer lei és különböző iratok voltak. A fellelentes ügyében a rendőrség vizsgálatot indított.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:
ANGEL gyógyszerész, Piata Catedralei 16. (Tel.: 15—30.)
OMESCU gyógyszerész, Bulev. Reg. Maria 16 (Tel.: 14—80.)
KESZTENBAUM gyógyszerész, Strada Mărăsesti 68. (Tel.: 14—70.)

SCALA NAGYFILMEK SZÍNHÁZA TEL. 20-10
Mindennap
3, 5, 7.15 és 9.15 órakor
„Hófehérke és a 7 törpe“
A világ legnagyobb filmesodója:

Búcsú a színházról

Lehet, hogy túlságos érzékenység, mégis úgy érzem, sokadmagammal vagyok úgy, hogy kiesik belém a sajnálkozás, valahányszor az aradi színház előtt elmegyek. Valahogy úgy vagyok ezzel, amikor öreg, sokatszidott, szinte unalomig megszokott barátától kell búcsuznom, mert nemcsak az emberekhez ízük az embert a meghittség kapcsolatai, hanem a holt és mégis közös emlékeket őrző környezethez is. Hatvannégy esztendője áll ezen a helyen a színjátszás állandó aradi hajléka, amelyet eredetileg 1874-ben építettek fel, majd 1883 februárjában leégett, hogy két esztendő elmultával, ujjaépítve ismét megnyissa kapuit az aradi közönség előtt. A háború után született éviáratok talán már nem is tudják értékelni, mit jelentett évtizedeken keresztül ebben a városban az a szó, hogy „színház”, mint ahogy a háborút közvetlen megelőző években születettek is már csak megkopottan ismerték meg a színházat, a vidéki színjátszást és mindazt, ami ezzel a fogalomkörrel összefügg. Mégis, mindannyian tudjuk és érezzük, hogy ezen a helyen minden viharokon, minden belső válságon és nehézségen túl is, az elsekélyesedés és a teljes tönkretetés veszélyével küzdötte és mégis vállalva a színeszsorsot, évtizedeken keresztül hirdették a közművelődés ígését. Ezaz, amit valamennyien tudunk erről a nyilvánvalóan elavult, de újjal, jobbal mindeztideig nem pótoló épületről és ami a régi emlékek okozta megilletődés mellett a nyugtalanság érzését viszi a búcsuba, amellyel a színházról elválunk.

Hosszu és regénybeillő viszontagságok tartkiják az állandó aradi színjátszás történetét már abban az időben is, amikor német és magyar társulatok között folyt a vetélkedés a játszás jogának elnyerésért. Ez a város már száznegyven esztendővel ezelőtt is lelkes színpártoló közönségéről volt híres, amint az a Minorita-rendház egyik naplóírójának 1798 december ötödikéről keltezett feljegyzéséből is kitűnik, aki a következőket írta: „Sem eső, sem sár, sem hóvihar nem feszélyezte az aradiakat a színházlátogatásban”. Mégis jó tizenhét esztendőbe telt, amíg Arad állandó színházhoz jutott, ekkor történt, hogy egy Hirschl Jakab nevű aradi polgár megvalósította a már négy esztendővel előbb tervbevetett színházépítést, amelyről Ferenc császár, amikor Hirschl személyes kihallgatáson kérte a terv jóváhagyását, a következő megjegyzést tette: „Csodálatos, ha egy zsidónak pénze van, milyen ötletei támadnak...”

Az ötlet bevált s bár Hirschl jól felfogott üzleti érdekből építtette fel a színházat, mégis feljegyezték róla, hogy jótékony pártfogója volt a magyar színjátszásnak, sőt készpénzért bérelt páholyt saját színházában azon szintársulatnál, amelynek utóbb a házbérből a magyar színészet iránt érzett rokonszenvének bizonyítására, elengedte. Ez a színház ötvennyolc évig adott hajlékot a színművészetnek. Magyar és német társulatok bérelték, nagy kulturharok folytak miatta, benne és körülötte, közben román és szerb színelőadásokat is rendeztek itt, Bucurestiből, illetve Belgrádból Amadra látogató társulatok.

Ahogy fejlődött Arad, amint nőtt a szépet kedvelő és színjátszást pártoló közönség létszáma, úgy váltak mind határozottabbá azok a megnyilatkozások, amelyeknek célja a rendes, városi tulajdon képező színházhelyiség építése volt. A kezdeményezést felkarolták és 1874 szeptember 21-én I. Ferenc József császár és király, Albrecht, József és János főhercegek, a Magyar Tudományos Akadémia, a Kisfaludy Társaság és előkelő ünnepi közönség jelenlétében megnyitott az új színház.

Az új színház kezdetben nagy látogatottságnak örvendett, később azonban a válságok sorozata következett, időnként megélelnek érdeklődéssel, de általában a megújuló nehézségek jegyében. Végül is annyira elfajultak a színház körüli viharok, hogy a lapok azt követelték: vagy terepmentes rendet, vagy zárják be a színház kapuit, ám a színház továbbra is a gazdáltság és felelősség színtere maradt, 1883 február tizenhétedikén pedig az őrzetlenül magára hagyott színházépületben tűz ütött ki és a már jelenlegi formájában megépített, két bérház-épület közé emelt színház teljesen elpusztult.

Még füstölögtek a színház romjai, amikor kimondották a jelszót, hogy „Kihála templomának nemcsak mint épületnek, de erkölcsileg is ph-naként kell újra hamvaiból felemelkednie”. Pályázatot írtak ki, amelynek eredményeképpen Halmay Andor aradi műépítész kapott megbízást a kivitelre. Krecsányi Ignác kitűnő erőkből szervezett színtársulata 1885 október elsején nyitotta meg az új színházat és a megnyitóról szóló beszámolóik szerint „az új színház rendkívüli szépségeit látva, méltán hamozta el a közönség őszintén nyilvánuló elismerésével Halmay Andort, a színház tervezőjét...”

Idők, változó ízlések és változó körülmé-

nyek mérföldkövével mérhetően tovarohanó idők. Alig több, mint félszáz év múlt el, hogy Arad még gyöngvörűnek, nazárnak látta az új színházat, hogy lelkes és elegánsan öltözött közönség töltötte meg a nézőteret és csodálta a piros bársonydiszítést, az aranyos páholyokat és azt a nagy gondot, amellyel az építész nagy megnyugvást idézett elő a színház tűzveszélyességének jelentős mértékben való csökkentése révén... Most aztán kétséget kizáró módon megállapítják, hogy az aradi színház soha sem volt alkalmas a közönség testi épségének biztosítására...

Miértis vitatkozunk a szakértők megállapítása felett, hiszen mindenki annyit panaszkodott már a jó öreg, régi színházra. Rendben van. Kiöregedett. Pótolni kell. Ennek azonban mégsem az lenne a módja, hogy két esztendőre — eset-

leg sokkal, de sokkal hosszabb időre, — megőszítjük Aradot a színházról, hajlék nélkül marad a színjátszás, amely ellen merülhetek fel panaszok, sőt az utóbbi időkben talán a panaszokat is meghaladó felszólalások, de amely drága nekünk, mert hiszen akárhogy is, de a magyar kultúrát szolgálja. Voltak és ha a lebontás ellenére is sikerül hajlékot találnia, valószínűleg lesznek is kifogások a magyar színjátszás ellen, hanem azért azt senki sem vitathatja el, hogy az élő magyar szó terjesztésének egyik nélkülözhetetlen hajléka a színház. Ezért kell Arad magyar társadalmának szívügyként kezelnie ezt a búcsuzkodást, ezt az elváltást a régi színházépülettől, nehogy ez a bucsu bucsut jelentsen az állandó magyar színjátszástól is!

Balla Károly.

SPORT KÖZLÖNY

Jean Petrescu vezet a vasárnapi Gloria—Ripensia mérkőzést

Kijelölték a vasárnapi játékvezetőket

A nemzeti bajnokság vasárnapi fordulójára a központi bíróküldő bizottság kijelölte a játékvezetőket és az aradi Gloria—Ripensia mérkőzés levezetésével a bucaresti-i Jean Petrescut bízták meg, míg az AMEFA—Carpati mérkőzést Nagy-hányán Ceureanu fogja levezetni. A vasárnapi divíziós mérkőzések játékvezetői a következők:

Gloria—Ripensia, bíró Jean Petrescu.
Carpati—AMEFA, bíró Ceureanu.
Juventus—UDR, bíró Petru Vasile.
Venus—Tricolor CFPV, bíró Piky Kroner.
Kinizsi—Sp. Studentesc, bíró Constantinescu.
Victoria—Rapid, bíró Vuia kapitány.

A Ripensia játékosai alapos feimosást kaptak a Tricolortól elszenvedett vereség után és

valamennyien fogadkoztak, hogy a legközelebbi mérkőzésen, a Gloria ellen, kiküszöbölik a sokszoros bajnok hírnevén esett csorbát. Igen valószínű az is, hogy a csapat összetételében változások is lesznek és lehetséges, hogy a Gloria ellen Nagy Tibor kerül vissza a fedezetsor tengelyébe. Összeállításra csak pénteken kerül sor.

Hasonló a helyzet a Gloriánál is. Itt a csatárok részesültek feimosásban, mert a Carpati elleni mérkőzésen kínálózó számos helyzetből egyet sem tudtak góllá váltani. A Gloria is, a Ripensia ellen akar javítani és ha a csapat tagjai még nagyobb fevekezettel fognak küzdeni, mint a Carpati ellen, akkor a siker nem maradhat el.

Megsemmisítette a disztrikt a Gaiana—Unirea mérkőzést

és elrendelte annak újrajátszását

Az alkerületi sportszövetség keddi ülésén oly értelmű határozatot hozott, amely szerint megsemmisítette a vasárnap lejátszott Gaiana—Unirea mérkőzés eredményét (5:0 a Gaiana javára) azon indoklással, hogy a Gaiana pályáján elsőosztályu bajnoki mérkőzés nem játszható le. Az ítéletet az Unirea óvása következtében hozta meg a disztrikt és az előzmények a következők:

A szövetség február 21-én megtartott ülésén hozzájárult, hogy a mérkőzést a Gaiana pályán bonyolítsák le, tehát a mérkőzést a Gaiana jogosan rendezte meg saját pályáján. A pályák csoportokba való beosztását a központi pályabizottság állapította meg, amely 3 kategóriát különböztet meg. Az aradi pályák közül a Gloria pálya a második csoportba, a CAA, AMEFA, Olimpia, Titanus, Tricolor, Vulturul és Gaiana pályák pedig a harmadik csoportba tartoznak. A harmadik pálya csoporttal kapcsolatosan úgy intézkedik a február 24-ikén megjelent Rombban feltüntetett határo-

zat, amely a pályabizottság február 13-iki üléséről szól, hogy ebben a kategóriában A) és B), ligás mérkőzések nem játszhatók. Ez természetesen azt jelenti, hogy bármilyen más, tehát elsőosztályu bajnoki mérkőzés is játszható azokon a pályákon, amelyek a harmadik csoportba tartoznak. Mindezekből nyilvánvaló, hogy a disztrikt a szabályoknak megfelelően járt el február 21-iki ülésén; amikor a mérkőzés megtartását a Gaiana pályán elrendelte és önmagát dezavualta akkor, amikor egy héttel később határozatilag megsemmisítette a mérkőzést és annak újrajátszását rendelte el. Az a kifogás ugyanis, hogy a disztrikt február 21-én még nem volt jóváhagyva a liga által, nem helytálló, mert a Nyugati Liga február 15-iki értesítése szerint még a február 4-iki ligagyűlésen jóváhagyták a disztrikt új vezetőségét.

Értesülésünk szerint a Gaiana megfellebbez az ítéletet, amely szerint az általa megnyert mérkőzés újrajátszását rendelték el.

Remek magasugró eredmény az USA fedettpálya-bajnokságain

Newyorkból jelentik: Az amerikai fedettpálya bajnoki versenyen, amelyen — mint megírtuk — amagyar Szabó Miklós a negyedik helyen végzett az 5000 méteres sikfutásban, néhány kitűnő eredményt értek el az atléták, főleg Walker: 208 cm-es magasugrása kiváló teljesítmény. Az eredmények: 600 méter: Betham 1. p. 21.6 mp., 1000 méter: Borican 2 p. 28.6 mp., 1500 méter: Cunningham 3. p. 54 mp., 65 méteres gát: Tolmich 8.4 mp., 3000 méteres akadály: Deckard 8. p. 49.4 mp., magasugrás: Walker 208 cm., távolugrás: Gordon 727 cm., rudugrás: Warmerdam 427 cm.

A 7 perc 58.4 mp. idővel új világrekordot uszott az 500 méteres mellúszásban a dán Sörensen. Az eddigi világrekordot a belga Van Kerchoven tartotta 8 perc 01.3 mp.-el.

A Nagy tekeverseny az AAC-pályán. Vasárnap, március 5-én reggel 9 órai kezdettel nagyszabású teke-csapatversenyt rendez a Barátok tekező köre, amelyen a rendező egyesület csapatán kívül az AAC, Infratirea, valamint a nagyváradi CFR és a temesvári CFR tekecsapatai vesznek részt. A versenyen első három helyezést elért csapat szép díjazásban részesül.

Berlinben az olasz—német vívómérkőzésen az olaszok 7:1 arányban fölényesen győztek. Párbaitörben Ragno és Mangiorotti győztek Hildebrandt és Lerdon ellen. Pinton kardban legyőzte Heimt és Essert, Ferrando pedig Essert, míg a németek egyetlen győzelmét Heim aratta Ferrando felett.

Beaulieuban a nagy nemzetközi teniszversenyen Tănăsescu újabb ragyogó sikert könyvelt el: a férfi egyes versenyben az elődöntőben a francia Pelizát 6:1, 7:5 arányban győzte le és ezzel a döntőre kvalifikálta magát, ahol a kitűnő csehszlovák Csaszkaival kerül szembe.

A nemzeti bajnoki bizottság tegnapi ülésén a feyzelmi albizottság Nacu (Juventus) játékjogát nyolc napra felfüggesztette, Felecan I. (Victoria) pedig dor-gálásban részesült.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Április 9-ig meghosszabbították a búzakiviteli prémiumot

A nemzetgazdasági minisztériumban ülést tartott a búzaértékesítési bizottság Em. Marian vezértitkár elnöklété alatt. A bizottság behatóan foglalkozott a búzakivittel és általában a gabonaexport kérdéseivel. A tanácskozások során elhatározták, hogy a búzakivitel illetéket az eddigi szinten tartják meg, vagyis annak összege továbbra is 13 ezer lej marad vagonként. Ez a kivitel prémium április 9-ig marad érvényben, vagyis egy hónappal meghosszabbították annak érvényét.

Elhatározták azt is, hogy minden eszközzel elősegítik a buza kivitelét, tekintettel arra, hogy a legutóbbi becslések szerint még mindig nagy

menntiségek várnak kivitelre. Egyes becslések szerint a kivitel főleg 140-150 ezer vagon tesz ki. Így tehát közel ötvénezer vagonnal többet, mint ahogy azt még a közelmúltban hitték.

Ami január havi búzakivitelünket illeti, ez 116.323 tonnát tett ki az elmúlt év januárjának 45.557 tonnás kivitelével szemben. Össz-gabona-kivitelünk 184.691 tonna volt a múlt év januári 71.636 tonnával szemben. A többlet tehát rendkívül jelentős, ami derűlátásra ad alkalmat. Januárban a legtöbb gabonaműt Angliába szállítottuk: 113.900 tonnát, utána Dánia, Belgium, Görögország, Hollandia, Olaszország, Svájc, Csehszlovákia, Németország, Málta és Franciaország következtek.

A Semmitőszék egyesített tanácsa dönt afölött, hogy a konverzió alá eső bankok egyezményei a külföldi hitelezőkre is vonatkoznak-e?

A konverziós törvény tudvaleg megvédi az idegen állampolgárságu hitelezőket és kimondja, hogy az idegen állampolgároknak a konverziós adóssággal szembeni követelése nem esnek konverzió alá. Ugyanennek a törvénynek 52. szakasza kimondja, hogy azon pénzintézetek, amelyek kihitelezéseinek nagyrésze mezőgazdasági kihitelezés, egyezményt köthetnek hitelezőikkel oly értelemben, hogy tartozásuknak csak egy bizonyos százalékát fizetik ki. Az ilyen egyezmények akkor érvényesek, ha azokat a hitelezők többsége elfogadja. A törvény ebben az esetben nem említi meg, hogy az idegen állampolgárságu hitelezők kedvezményt élveznek, hanem úgy intézkedik, hogy a hitelezők többsége által elfogadott egyezmény a kisebbségre kötelező.

Időközben, 1935-ben törvény jelent meg a hitelélet feltámasztásáról, és ennek 25. és 26. szakasza kimondja, hogy az említett egyezmények az összes hitelezőkre kötelezők.

Mivel kétség merült fel aziránt, hogy vajon a fenti intézkedések a kereskedelmi és a banktörvény által meghatározott egyezményekre is vonatkoznak-e, a kérdést a Semmitőszék elé vitték, amelynek második tagozata dönt végérvényesen a kérdés fölött.

A budapesti mezőgazdasági kiállítás csoportos látogatóinak elszállásolása

A budapesti mezőgazdasági kiállítás csoportos látogatóinak elszállásolása

Budapestről jelentik: Az országos mezőgazdasági kiállítást minden évben tömegesen keresik fel vidékről és a szomszédos államokból tanulmányi csoportok. Ezeknek elszállásolása érdekében a rendezőbizottság ezévből is érintkezésbe lépett Budapest Idegenforgalmi Hivatalával. Az Idegenforgalmi Hivatal készsége vállalja a kiállítás látogatóinak pályaudvari kirendeltségei utján való fogadását és olcsó csoportos elszállásolását. Vidéki iskolák, gazdasági akadémiák, szakiskolák és tanfolyamok tanulmányi csoportok elszállásolására diákszállókban van hely biztosítva. A diákszállókban igényelt helyek biztosítására vonatkozóan a bejelentéseket legkésőbb március 10-ig kell az Idegenforgalmi Hivatalnak megküldeni. A szállás a diákszállókban naponként és személyenként 40 fillérbe kerül, ezenkívül személyenként a tartózkodás egész tartamára 60 fillér mosatási díj fizetendő.

Nagyobb számú, felnőttekből álló csoportoknak szállásigényüket legkésőbb március 1-ig kell bejelenteniük az Idegenforgalmi Hivatalnál Budapest, V., Deák Ferenc-utca 2., iktatóirodában telefon: 18-12-13, mert elhelyezésük csak az esetben biztosítható.

A Magyar Kivándorlókat és Visszavándorlókat Védő Irodának a keleti pályaudvar melletti otthonában Budapest, VIII., Fiumei-út 4. ugyancsak kaphatnak csoportok és egyesek is éjjeli elszállásolást napi 1 pengőtől kezdve. Az Irodának az érkezést március 10-ig kell jelezni.

Az így elhelyezett csoportok részére az Idegenforgalmi Hivatal utján kedvezményes étkezési lehetőségekről is gondoskodott a kiállítás rendezősege.

Akik lakásigényüket előzetesen be nem jelentették, az Idegenforgalmi Hivatal pályaudvari kirendeltségei utján nyerhetnek szállókban vagy magánlakásokban elhelyezést.

O Magyarország nem vesz részt az asztali tenisz-világbajnokságokon. Magyarországon a zsidótörvény rendelkezéseit a sportra is vonatkoztatták és a rendelkezés értelmében egy-egy sportágban csak egy zsidó versenyző képviselheti az ország színeit. Tekintettel arra, hogy megfelelő számú keresztény asztali teniszező nem áll rendelkezésre, a magyar asztalitenisz-szövetség nem indítja csapatát a kairói világbajnoki versenyen.

O A tornaegyesület turista-osztálya vasárnap reggel a 7.55 órakor induló villamossal turát vezet a Kicsora-i vadászhoz. Vezető: Vidák Jenő. Találkozás fél 8 órakor a villamosállomáson. Az augusztus 6-20-ig terjedő kéthetes jubileumi nagy autó-körtúra Erdély legszebb vidékeire ki lett írva. Utirány és feltételek megtekinthetők a Hoffmann-csemegeüzlet kirakatában és az egyesületi helyiségben.

O Az Aradi Torna Egyesület jubileumi évének március havi műsorán megkezdődött a biliárdverseny az egyesületi helyiségben. Nevezéseket még elfogadnak. A városközi sakkverseny sikerén felbuzdulva március 19-iki kezdéssel Aradváros bajnoki sakk-csapatversenyét írja ki ötös csapatok részére. Versenyfeltételek az egyesületi helyiségben. Az országos ping-pong verseny március 26-án lesz a Moise Nicora-liceum tornatermében, melyre a versenyfeltételek már el lettek küldve az egyesületeknek.

O Az ATE turista menedékházának tervpályázatán az elnökség és építészeti bizottság egyhangú döntése alapján Kovács Zoltán kitűnő terve nyerte el az első díjat. A győztes tervrajz közszemlére az egyesületi helyiségben lett kiállítva. Oklevelet nyertek Novák Lajos, Nádray Nándor, Schmidt Lajos és Mayer András tervvel.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Eszakamerikai gyorsszolgálat minden esztendőnkön

**HAMBURG BÖL
NEW YORK BA**

Southampton és Cherbourg érintésével a „New-York”, „Hansa”, „Hamburg” és „Deutschland” gyorsgőzösökkel.

Nem gondolná, hogy aült tengeren van...

A Frahm-féle egyensúlyozó készülék a hajó nyugodt menetét biztosítja. A kényelmes kabinok, a változatos izlésessel berendezett társas helyiségek az utazást kellemessé teszik. Kérdezze a HAPAG számos parát, miért utaznak mindig a mi hajóinkon? Mert ígéréteinket a valóság még messze felülmúlta...

Utazási és látogatási utazások

AMERIKÁBA
minden időtartamban és árban

Mindig jól utazik a

Hamburg-Amerika Linie
hajóin

Információkkal szívesen szolgál a

Hamburg-Amerika Linie S.A.
képviselője

Künstler Utazási Iroda
Arad, Bul. Regina Maria 24.
Telefon 10-86.

Egyes fakiviteli vállalatok

10 százalék devizát visszatarthatnak egyes adósságaik fedezésére

A Banca Nazionalea hozzájárult ahhoz, hogy egyes fakiviteli vállalatok visszatartsák azoknak a szabad és nemes devizáknak tíz százalékát, amelyek teljes egészében ilyen devizákkal fizetett kivitelből származnak. A rendelkezés nem vonatkozik a Görögországba és Franciaországba lebonyolított kivitelre. Ezeket az összegeket olyan tartozások fedezésére fordítják, amelyeket nemes és szabad devizákkal kell kifizetni. Így: 1938. január elseje után esedékes osztalékok évi öt százalék keretein belül, kamatok, 1938. január elseje után behozott áruk ellenértéke és 1939. január elseje utáni utazási költségek. Ujabb rendelkezésig kifizetések eszközölhetők Franciaországba, Svájcba és Belgiumba abból a tíz százalékos kvótából, amely szabad és nemes devizákkal rendelkező országokba történő kivitelből származik. Ez az 1939. január elseje után lebonyolított kivitelre vonatkozik. Ez év január elsejétől a körlevél keltezésének időpontjáig eszközölt kivitel után a 10 százalékot nem vonhatják le, hanem azt be kell szolgáltatni a Banca Nazionaleának. A levonás csak a körlevél keltezése utáni időponttól számítva eszközölhető.

A 10 százalékos kvótát közvetlenül a következő cégek vonhatják le és tarthatják meg: Foresta Romana, Ardeleana, Lomas, Moroeni, La Roche és Darvas (Nagyvárad), Mundus és Borlova-Armenis (Karánsebes), Gudca-mesterháza uradalom, I. Bradului, Danubia, Brosteni, Carpatina.

A többi vállalatok is élvezik a behozott anyagok és az utazási költségek fedezésére a 10 százalékos kvóta használatának jogát, ezt a kvótát azonban nem tarthatják vissza, hanem a teljes devizamennyiséget kell a Banca Nazionalea rendelkezésére bocsátaniuk, amely azután esetről esetre utálja ki számukra a 10 százalékos kvótát kitevő összeget.

**Hirdessen
az Aradi Közlöny-ben**

Nem szabad adóhaladékokat adniok a pénzügyi hatóságoknak

Bucurestiből jelentik: A pénzügyi hatóságok utasítást kaptak a minisztériumból, hogy az 1938-39. évi adókra vonatkozóan az adófizetőknek ne adjanak haladékokat, vagy részletfizetési kedvezményeket. Intézkedéseket tettek a régebbi adótartozások sürgős behajtására is.

— Román buza elhelyezéséről tárgyalnak Burgosban. Londonból jelentik: A Reuter távirati iroda bucuresti tudósítójának jelentése szerint csütörtökön burgosbától álló bizottság utazik a román fővárosból Burgosba, hogy a román buzákat a nemzeti Spanyolországban való elhelyezéséről tárgyalásokat folytassanak. Románia ugyan még nem ismerte el a Francokormányt, a román buza Spanyolországban való elhelyezéséről azonban már előkészítő megbeszéléseket folytattak a spanyol nemzetiek bucuresti-i megbízottjával.

— Leszállították Magyarországon az autók bevételi vámiát. Budapesti jelentés szerint a magyar pénzügyminisztérium hozzájárult az autók bevételi vámiának leszállításához. A minisztérium rendelete az eddigi súlyos darabvám-rendszer helyett 16 százalékos értékvámot állapít meg. Ebben az árkormánybiztos rendeletet adott ki, amelynek értelmében készpénzűleteknél 20. hitelügyleteknél pedig 21 százalékban állapította meg azt a bruttó nyereséget amelyet a magyarországi autókerekedelem az autók külföldi beszerzési értéke, illetve annak pengőre átszámított összege, a vám, a fuvardíj és egyéb közterhek együttes összegéhez hozzászámíthat. Ily módon átlagban 15-32 százalékkal olcsóbbodnak majd Magyarországon az autók.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás: —

PÉNTEK, MÁRCIUS 3.

Bucuresti, 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok, 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízálásjelentés, 13.10: Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthireknek adása, 13.40: Gramofonlemezek, 14.15: Hírek, időjárásjelentés rádióhíradó, 14.30: Gramofonlemezek, 15: Hírek, 16.45: Előadás, 18: A Visarion-templom énekkarának hangversenye, 18.40: Egyházi lemezek, 19: Időszerű anyagok, 19.15: A Rádió-

zenekar hangversenyének közvetítése. Közreműködik Kleine Anna énekesnő. A hangverseny szünetében körülbelül 19.50: Felolvasás, 20.35: Közvetítés az Operaházból. A szünetekben hírek, Majd: Híreknek közvetítése külföldre német és francia nyelveken. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45: Torna, Utána: Gramofon, 8.20: Étrend, 11: Hírek, 11.20: és 11.45: Felolvasás, 12.10: Vízjelzőszolgálat, 13: Déli harangszó, 13.10: Zongora és gondokaszámok, 13.30: Hírek, 14.20: Pontos időjelzés, 14.30: Cigányzene, 15.35: Hírek, 16: Árfolyamhírek, 17.15: Diák-félórák, 17.45: Pontos időjelzés, 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven, 18.10: Cigányzene, 18.50: Sport, 19: „A légtalom legújabb tapasztalatai és fejlődési iránya”. Előadás, 19.20: Hanglemezek, 20.15: Ignác Róza előadástje, 21: Az Operaház előadása a Városi Színházban: Traviata, 21.40: Hírek, 22.40: Hírek, 23.30: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven, 24.20: Jazz, 1.05: Hírek.

SZOMBAT, MÁRCIUS 4.

Bucuresti, 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok, 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízálásjelentés, 13.10: Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthireknek adása, 13.40: Gramofonlemezek, 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó, 14.30: Gramofonlemezek, 15: Hírek, 16.45: Előadás, 18: A Románia őrsége szervezet öröke, 19.15: Előadás Rómáról gramofonlemezekkel, 20.40: Felolvasás, 20.25: Operettlemezek, 21: Üzenetek, 21.15: Tánczene adása, 22: Hírek, 22.15: Cirkusz, 23: Hírek, 23.15: Vendéglői zene adása. Majd: Hírek közvetítése külföldre német és francia nyelveken. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45: Torna, Utána: Gramofon, 8.20: Étrend, 11: Hírek, 11.20 és 11.45: Felolvasás, 12.10: Vízjelzőszolgálat, 13: Déli harangszó, 13.10: Beszúrt-zenekar, 13.30: Hírek, 14.20: Pontos időjelzés, 14.30: Hanglemezek, 15.35: Hírek, 16: Árfolyamhírek, 17.15: Mese, 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven, 18.10: „A ruszinok megtelepedése az Erdőskárpátokban”. Előadás, 18.40: Énekszámok, 19.15: Történelmi csevegés, 19.45: Cigányzene, 20.45: Két egyfelvonásos, 21.20: A rádió szaiózenekara, 22: A városi lengyel rádióállomás műsora, 22.45: Hírek, 23.05: Cigányzene, 23.20: Hanglemezek, 23.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven, 24.15: Jazz, 1.05: Hírek.

Színház - Művészet

A „Három sárkány” március 16-iki előadása az érdeklődés középpontjában

Hunyady Sándor remek vígjátéka, a nagy sikert aratott „Három sárkány” március 16-án kerül színre az Iparos Otthonban. A színházba járó közönség élénk érdeklődéssel várja ezt az előadást, amelynek külsősége ad az, hogy ez alkalommal tartja tizenöt éves jubileumát Havasi Jenő, a színház népszerű sugója. A nagyszerű vígjáték kitűnő betanulásban és kifogástalan szereposztásban kerül színre. A főszerepeket a remek humorú Gömöri Emma, a kitűnően karakterizáló Lázár Hilda, a legutóbb nagy sikert aratott Abonyi Klári, a dekoratív megjelenésű Miklóssy Eta, a nagyszerű alakító-készséggel rendelkező Ágay Margit, a férfiak közül Felhő Ervin, a humor nagymestere, továbbá a mindig jókedélyt árasztó ifjú Szendrev Mihály, Jávor Alfred és Salgó Jenő játsszák.

UJ KÖNYVEK

Dr. Lázár Béla: Művészet. A magyar művészet történelmének hiányzó eddig olyan könyve, amelyből a művészet lényegére és történetére vonatkozó ismeretek a közönség legszélesebb rétege számára könnyűszerrel elsajátíthatók lennének. Ez a mű egy két részes művegyetemes művészettörténetet ad. Felöleli az épitészett, szobrarságot és festészetet egész anyagát. Az egyes művészeti irányok és korok gyors vágtában rohannak el az olvasó előtt és ahogyan az író magyaráz, észrevétlenül megtanuljuk, hogyan kell egy képet, vagy szobrot szemlélni, mi az, ami egy alkotást művészivé és örökbecsűvé avat. Nagy segítségére van ebben a szerzőnek az illusztrációs anyag: közel 100 szövegkép és 36, műmellékleten elhelyezett 64 remek reprodukció szemlélteti az elmondottakat. Dr. Lázár Béla könyvét mindenki megértheti. Tíz évszázad és öt évszázad. Biztoskezdő, megbízható kalauz a művészet gyönyörű birodalmában, az emberteremtette álmokképek színes virágok kertjében. A pompás és vaskos mű, amely a képanyagon kívül 350 lap, szép kiállításban, művészi kötésben. (Rózsavölgyi kiadásában jelent meg). Rózsavölgyi egyéb kiadásai: Brunton: India titka, kötve 211 le. Meszlényi Róbert: Hangversenylakauz II, kötve 129 le. Korábbiak: Kaldor: Magyar zenetörténet, 145 le. Ballassa: Nyelvek élete, 145 le. Dr. Lázár Béla: Művészet, ára kötve 251 le minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál. Cluj, Kérjen teljes Rózsavölgyi jegyzéket.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetések, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 leu. A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

Levelzés és házasság rovatokban való közlésre apróhirdetéseket nem vesz fel a kiadóhivatal.

ALKALMAZÁST KERES

Sokéves kereskedelmi gyakorlatral rendelkező, románul jól beszélő, bizalmi állást viselő, garanciaköpes volt tisztviselő pénzbeszedő, vagy más bizalmi állást keres. Cím a kiadóban. 1024

ALKALMAZÁST NYER

Kiszolgálásban, kasszafelelésben járatos, megbízható kisasszonyt azonnalra felvesz Foto Columban, Str. Eminescu 3. 1063

Konfekció-üzletbe, perfect, román eladó azonnal felvétetik. Cím a kiadóban. 1068

Házmosterpárt keresek, Érdeklődni Str. Crişan 7. 1070

LAKÁS

Kiadó Malul Muresului 2. sz. házban: 2 szoba, előszoba, fürdőszoba, konyha és éléskamrából álló, villanyvilágítás, gáz- és vízvezetékkel ellátott földszintes uccai lakás május 1-től. 959

Bulevardul Carol 44. szám alatt emeleti nyílakás kiadó. Bővebbet ugyanott, földszint. 953

Május 1-re kiadó közel a törvényszékhez háromszobás lakás két szütere szobával együtt. Cím a kiadóban. 1072

Háromszobás, fürdőszobás, uccai lakás kiadó, Str. Seminarului 1.

Két uccai szoba fürdőszobával és egy uccai szoba, konyha, kiadó, Str. Grig. Alexandrescu 31. 1056

Egy szép szoba, konyha, speiz március 15-re kiadó, Str. Badea Cârţan 14. 1062

ÜZLET

Férfi és női fodrászüzlet eladó, vagy társat keres, Ugyanott Dauerzó-gép eladó. Cimeket a kiadóba. 1067

Belvárosi vegyeskereskedés szakembernek átadó. Bővebbet a kiadóban. 1058

Fűszerüzlet berendezéssel az állomás mellett kiadó, Str. Col. Paulian 11. 1061

KÜLÖNFÉLÉK

Március 1-én, szerdán este, a Kulturpalota kistermében felejtettem egy angol-magyar szótárt. Kérem, azon áltam ismert személyt, aki megtalálta, az Aradi Közlöny kiadóhivatalába leadni szíveskedjen.

VÉTEL - ELADÁS

Háló, ebédlő, kombinált szobák a legszébb kivitelben, nagy választékban Budacseknel, Str. Metianu 14. 968

Keresek egy használt öntöttvas-fürdőkádát, Cimeket a kiadóba. 1064

Rumosgyegyvet veszünk minden mennyiségben, Str. Soarelui 11. 1065

TISZTA, MOSOTT RONGYOT

megvételre keresünk. Cím a kiadóban.

Kombinált modern butort

teljes lakásberendezéseket, briliáns, kőveket, szőnyegeket veszek sürgősen megbízom részére.

Nagy választékban kaphatók

modern ebédlők, hálóok, keleti és bel-földi szőnyegek, recamié, konyha, velencei csillár, Pataky-kép stb.

Zalogkötcsönöket közvetítünk

a timisoarai zalogházba, előleget nyújtunk.

Zalogcéduláját megvesszük: Tempo bizományi-üzlet, Fischer Ell-palota.

HATSCHER

INGATLANFORGALMI IRODA Arad, Bulev. Carol 46 (Lakás ugyanott) előnyös airtalati:

Az itt hirdetett összes házak fényképek az irodában megtekinthetők.

3 millió: marosparti emeletes luxus bérvilla, jobb nagylakás, tető-terasz, nagy park. — 1,680 ezer: ugyanott emeletes új bérvilla, 6 teljes lakás, modern komfort, jó hozam — 1,200 ezer: körüli új emeletes sarokbérvilla, háromszoba, hallos, összkomfortos lakások, park, nagy front. — 1,250 ezer: belvárosi 1x5, 1x3 szobás, fürdőszobás, gondozott nagy park, szütere helyiségek. — 940 ezer: liceumhoz közel új, emeletes bérvilla, 3 közepnagynag modern lakás, terraszok, hall, park, kedv. fiz. felt. — 650 ezer: főtér mellett félermeletes, négyszobás, hallos,

összkomfort. park, subsol kislakás, feltételek. — 600 ezer: ligethez közel, új, kétlakásos, modern komforttal. — 550 ezer: színházhoz közel alapincézett sarokház, két és háromszobás fürdőszobás lakások, nagy front. — 540 ezer: belvárosi négyszobás, fürdőszobás, 1x2, 1x1 szobás garconlakás fürdőszobával, nagy kert. — 500 ezer: közpörházhoz közel magasídsztes, alapincézett, négylakásos (mind fürdőszobás), nagy kert, 54 ezer hozam. — 420 ezer: ugyanott új, négyszobás, nagy kerttel. — 370 ezer: Gloria-pályánál új magasídsztes villa, parkett, fürdő, passage, esslg, rollók, terrasz, kert, kedv. fiz. felt. — 350 ezer: állomáshoz közel sarok üzlethez, nagy kert, több lakás. — 345 ezer: Márásesti-uccához közel kétlakásos, magasídsztes, fürdőszobákkal — 300 ezer: külvárosi masszív tizlakásos, 36 ezer hozamul. — 290 ezer: tisztviselőtelepi négyszobás új ház, pince, fürdőszoba. — 280 ezer: Stro escu-uccához közel magasídsztes új, alapincézett háromszobás, fürdőszobával, kert. — 240 ezer: ujaradi ötszobás, hallos, alapincézett. — 210 ezer: pernyáival részben új háromlakásos, nagy gyümölcsös, — 150 ezer: Radnei-ut mellett, négyszobás, fürdőszobás, kert. — 140 ezer: villanegyedben új kétszobás, nagy fedett folyosóval, külön kislakás, kert. — 130 ezer: Saguna-ut mellett kétlakásos, víz beköthető. — 120 ezer: seminariumhoz közel alapincézett kétlakásos. — Kölcson betáblázásra.

INGATLAN

Eladó Ujaradon kifogástalan állapotban levő téglából épült gazdasági ház, villanyvilágítással, mely áll: lakóház, 12 jószágra istálló, disznóól, teljesen új kőtárka, nagy gyümölcsös, új kerítés, kocsiszin teigazdasághoz szükséges teljes felszereléssel együtt jütányos árok. Bővebbet Aradon, Str. Consistoriuui 42. 1027

Hirdessen az „Aradi Közlöny”-ben

ARAD-CSANADI GAZDASAGI TAKAREKPENZTAR R. T.

Bank-Reg. szám: 1/1934

M e g h i v ó
Az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság
XLIX RENDES ÉVI KOZGYULESET

1939. évi március hó 8-ik napján déli 12 órakor Aradon, saját székházában fogja megtartani.

T á r g y s o r o z a t:

1. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentésének, valamint az 1938. évi zárszámadásoknak előterjesztése, a mérleg megállapítása, nyereség hovatartozása iránti határozathozatal, az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
2. Egy igazgatósági tag választása 1 évre.
3. A felügyelő-bizottság tagjainak és póttagjainak megválasztása 3 évre.
4. **Esetlegesen indítványok.**
 Ezen közgyűlésre a t. c. részvényesek azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok 29. §-a értelmében csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, akinek részvénye a közgyűlést megelőzőleg legalább három hóval nevére iratott és a közgyűlést megelőző nap délelőtt 12 óráig az intézet főpénztáránál Aradon, vagy március hó 6-án délelőtt 12 óráig fiókintézteinknél: Rovinen, Chişineu-Crişen, Ineun, még le nem járt szelvényével együtt letéttetett.

Arad, 1939. február hó 1.

AZ ARAD-CSANADI GAZDASAGI TAKAREKPENZTAR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG IGAZGATÓSÁGA.

Mérleg-számla 1938. december 31 én

Vagyon	Lei	Lei	Teher	Lei	Lei
Pénztár			Részvénytőke		20,000.000
a) Készpénzkészlet	5,490.886		Törvényes tartalékalap		100.000
b) Banca Națională-nál és Postacsekk-pénztárnál	118.381	5,609.267	Amortizációs alapok:		
Bankoknál diszponibilis tőkék:			a) Kétes követelésekre	275.000	
a) Belföldön	856.290		b) Ingatlanokra	1,949.071	2,224.071
b) Külföldön	21.891	878.181	Értékpapírtárcánál nem realizált árfolyam-különbség		214.300
Értékpapirkészlet			Tisztviselők nyugdíjalapja (kizárólag intézeti dotációból alakítva)		2,021.010
I. Romániai címletek: tárcában:			Betétek takarékkönyvecskékre		
1. Fi kamatozásúak:			I. Belföldről:		
Allampapírok n. é. 1.793.500.	932.380		a) Látra 2.707.478.		
2. Változó kamatozásúak:			b) Határidőre 7.490.375.	10,197.853	
Tőzsdén nem jegyzett részv. 65.400.	732	933.112	Külföldről	106.329	10,304.182
	1,858.900		Hitelezők folyószámlán		
Törvényes tartalékalap értékpapírjai allampapírok n. é. 150.000. — a tárcában		63.000	Belföldről:		
Váltótárca			a) Látra 2,347.223.		
Belföldön fizetendő:			b) Határidőre 320.634.	3,167.857	
a) Külön fedezet nélküli váltók	4,565.041	9.058.281	II. Külföldről	36.402	3,204.259
b) Jelzálogilag fedezett váltók	6.273.240		Fel nem vett osztalékok		13,508.441
Adósok			Egyéb számlák		132.172
I. Belföldön:			Átmeneti számlák		3,545.437
a) Külön fedezet nélküli	655.530		Tiszta nyereség		
b) Kereskedelmi érték fedezettel	758.935		a) Át hozat a múlt évről	88.988	
c) Jelzálog fedezettel	52.870		b) Folyó évi nyereség	97.756	184.691
d) Különféle fedezettel	919.350				
	2,284.685	2,331.265			
II. Külföldön	46.580				
Konverziós követelések az 1934. IV. 7-i törvény szerint lecsökkentett tőkeösszeg a tárcában		11,335.096			
Konverziós veszteség		3,673.841			
Részesedések					
Külföldön		2,343.080			
Ingatlanok					
a) Saját használatra	4,500.000				
b) Egyéb ingatlanok	2,100.400	6,600.400			
Berendezés		1			
Egyéb számlák		136.585			
Átmeneti számlák		210.769			
		44,052.878			44,052.878
NYILVANTARTÁSI SZÁMLAK			NYILVANTARTÁSI SZÁMLAK		
Alapszabály szerinti óvadékok		700.000	Alapszabály szerinti óvadékok letéve		700.000
Fedezetül szolgáló kereskedelmi értékek		607.500	Fedezetül szolgáló kereskedelmi értékek letéve		607.500
Biztosítéki váltók a tárcában		1,227.600	Biztosítéki váltók letéve		1,227.600
Beszédési értékek		394.143	Beszédési értékek benyújtói		394.143
Jelzálogok, áruk és egyéb fedezetek		46,283.447	Jelzálogok, áruk és egyéb fedez. letéve		46,283.447
Értékpapírok és egyéb értékek letéve		51,524.318	Értékpapírok és egyéb értékek letéve		51,524.318
Alapítványi címletek		105.000	Alapítványok letéve		105.000
		100,842.008			100,842.008

Arad, 1938. évi december hó 31-én.

ISSERKUTE GEZA s. k.
 vezérigazgató.

KNEFFEL BELA s. k.
 ügyvezető igazgató.

DR. FEJTER ELMER s. k.
 főkönyvvizsgáló.

Az igazgatóság:
PUROLY LASZLO s. k.
 elnök.

Dr. KONOPI KALMAN s. k.

Dr. MOLDOVAN SILVIUS s. k.

TAKACS MIKLOS s. k.

VÁSARHELYI JANOS s. k.

Megvizsgáltatott és a kereskedelmi- és bank-törvénnyel egybehangzóan találtatott.

A felügyelő bizottság:
GROSZMUK JOZSEF s. k.
 könyvszakértő.

Dr. BOROS BENI s. k.

LACZAY GYULA s. k.

Legújabb jelentéseink:

Március 12-én tartják meg XI. Pius pápa koronázását

Vatikánvárosból jelentik: Az új pápa megkoronázási ünnepsége március 12-én lesz soha nem látott fényes ünnepségek között.

Negrin Délamerikába készül menekülni Madridból

Teljes a felfordulás a köztársasági Spanyolországban — Nyomtalanul eltűnt Miaya tábornok

Párisból jelentik: A reggeli lapok Madridból csupán ellentmondó híreket kapnak. A *Matin* szerint a köztársaság épülete összeomlóban van. Az anarchisták és a szélsőbaloldaliak megkezdtek állítólag a fosztogatást. *Negrin* Valenciában tartózkodik és egy külföldi hajó érkezését várja, hogy azzal Délamerikába utazzon. — Az *Oeuvre* szerint a spanyol köztársaságiak végső ellenállásra készülnek. — A *Journal* szerint *Bonnet* külügyminiszter Madrid helyzetéről szólva kijelentette, *Miaya* tábornok Madridból nyomtalanul eltűnt, míg a köztársasági csapatok többi vezetői úgy vélik,

hogy az ellenállás kilátástalan. *Miaya* utóda, *Cassado* ezredes szintén az ellenállás beszüntetését kívánja.

Közlik a francia főváros lapjai *Negrin* hivatalos közleményét, amelyet a szerdai „minisztertanács” után adott ki, amelynek tartalma a következő:

— A köztársasági kormány megkapta a hivatalos értesítést *Azana* elnök lemondásáról. Az alkotmány rendelkezései értelmében most a nemzetgyűlés elnöke, *Martinez Battio* veszi át a köztársaság elnöki teendőit.

Hitler kancellár és Mussolini legközelebb találkozni fognak

és megvizsgálják a tengelypolitikát az újabb világpolitikai helyzet szempontjából

London. A „*News Chronicle*” berlini jelentése szerint Hitler kancellár nemsokára találkozni fog Mussolinivel valamelyik északolaszországi városban, valószínűleg a Brenner-hágó közelében s ezalkalommal megvizsgálják a tengely politikáját a legújabb európai változásokra való tekintettel. Németországban bizonyos szkepticizmussal figyelik *Ciano* varsói tárgyalásait.

Hivatalos közlemény

Ciano lengyelországi látogatásáról

Krakkó. *Ciano* gróf olasz külügyminiszter lengyelországi látogatása befejeztével a következő hivatalos közleményt adták ki:

Ciano gróf olasz külügyminiszter lengyelországi látogatása folyamán azoknak az eszmecseréknek során, amelyekre ez a látogatás alkalmat adott, Olaszország külügyminisztere és *Beck* lengyel külügyminiszter újból megállapították, hogy a két ország közt a barátság szelleme és a kapcsolatok tökéletes szívélyessége áll fenn, az ebből folyó pozitív következményekkel egyetemben.

A két miniszter újból megerősítette, hogy Olaszország és Lengyelország politikájának főcélja a rend és az igazság. A két miniszter megállapodott abban, hogy folytatja és tovább fejleszti országaik baráti együttműködését, amely együttműködés az Olaszország és Lengyelország közt fennálló szellemi rokonságon és gazdasági érdekeken alapszik.

Ribbentrop személyesen várta Ciano-t az osztrák határon

Bécs. *Ciano* gróf olasz külügyminiszter ma hajnalban megérkezett az osztrák határon levő *Lundenbergbe*. A pályaudvaron *Ribbentrop* német külügyminiszter személyesen fogadta *Ciano*-t, aki rövid idő múlva folytatta útját Olaszország felé.

A „*Le Journal*” című francia lap berlini tudósításban foglalkozik *Ciano* gróf varsói útjával. Felelőti, hogy kedden Varsóban *Ciano* külügyminiszter látogatása alatt nagy németellenes tüntetések voltak, mintegy válaszul a danzigi eseményekre. Ezek a tüntetések Berlinben rendkívül rossz benyomást keltenek. A német politikai körök általában — írja a francia lap — kevéssé vannak megelégedve *Ciano*

előtt kijelentette, hogy a francia külügyminisztert a *Ciano* gróf varsói látogatásával kapcsolatos eseményekről értesítette. Hangoztatta, hogy a francia—lengyel szövetség a maga teljességében továbbra is fennáll. A két állam közötti katonai konvenció is hatályban van. A csehszlovák kérdésre vonatkozólag kijelentette a követ, hogyha az elmúlt évben háború tört volna ki, akkor Lengyelország semleges maradt volna, mert nem támadták volna meg Franciaországot. De olyan esetben, amikor Franciaországot nem provokált támadás érte, Lengyelország a katonai konvenció értelmében hadseregével segítségére siet Franciaországnak.

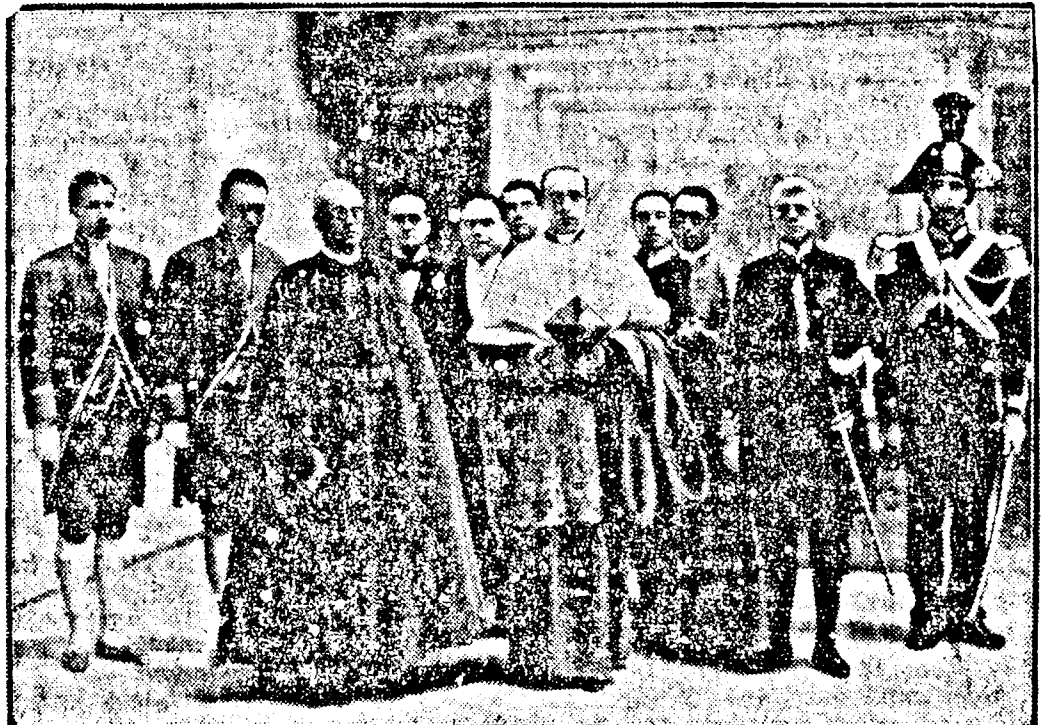
Világkörüli útra indul Schacht a német kivitel érdekében

Londonból jelentik: A *Daily Herald* szerint *Schacht* Hjalmar Svájcban nagyfontosságú megbeszéléseket folytatott angol bankárokkal a német adósságokra vonatkozólag. Ugy tudják, hogy a volt birodalmi bankelnök nemsokára nagyobb világkörüli útra indul, amelynek során meglátogatja Keletáziát, Nyugatindiót, Közép- és Keletafrikát és Közép-amerikát. Utjának célja a német kivitel fellendítése.

Lovagias útra terelődik Eckhardt Tibor és Makkay János sajtóperének ügye

Budapestről jelentik: A törvényszéken ma izgalmas keretek között tárgyaltak le egy sajtóperet. *Eckhardt* Tibor a múlt évben feljelentést tett *Makkay* János képviselő, a zsidó-javaslat előadója ellen sajtórágalmazás címén, mert az „*Uj Magyarország*” múlt év április 17-iki számában „*Eckhardt és a hadsereg*” című cikket írt, amely alkalmas arra, hogy őt közmelegítésnek tegye ki, miután úgy tünteti fel Pápán mondott beszédét, mintha abban a magyar hadsereg ellen foglalt volna állást. A tárgyalás során *Eckhardt* maga mondotta el vádbeszédét, de a bíróság ennek ellenére is felmentette *Makkay* Jánost a vád alól büncselekmény hiányában. *Eckhardt* az ítélet kihirdetése után kijelentette, hogy megnyugszik, de majd más uton fog magának elégtételt szerezni. Ezzel elhagyta a tárgyalótermet és néhány hívével együtt a folyosón megállt beszélgetni, amikor szembekerült *Makkay*-val. *Eckhardt* felindultan súlyos sértő szavakat használt ellenfelére, majd a végén kijelentette, hogy most már elintézte az ügyet. *Makkay* erre azt felelte, hogy az lesz az elégtétel, amit ezért *Eckhardt* „kapni fog.” Ugy tudják, hogy a felek lovagias útra terelnek az ügyet.

XII. Pius pápa, mint camerlengo-biboros

amikor még elődjének, XI. Pius pápának temetéséről intézkedett a Vatikánban.